

# ఆంధ్ర ప్రదేశ్

౦౪౪౬

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జనవరినెల 28 తేది గురువారము

ఆనందనామ సంవత్సర మాఘ శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 279

సంచిక ౨౭౯



## అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము నేలకు నేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపుకొప్పుల పారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూదేశమును

తయారుచేయబడు మృచిమును.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి మాచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబునెట్టికి, చెన్న పట్నం.

## అత్తలతాళిబుట్టమున కోర్కొని కోడండ్ర ప్రలాపము.

1915 సం॥ జనవరి 31 తేది లోపల అర్ధరాత్రుల పంపువారి కుచితము.

శ్రీమదీశ్వరీ వైతే స్తవమున ప్రతిబుట్టంబును నందు నుండునట్లు పంచెట్టుటకై ఒక్క అణా తపాల దిల్లసు పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రయోచించి యుంటిమి. దీనిసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్ధరాత్రుల పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదీనకు ఉచితముగా పంపుదుము. ఈతరుణమునపుధాచేయబడు. విశాపియా యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపుగనేరను రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలభర్తుల కోరిక-10-0 ట పంపుదుము. ఇది మూడుభాగములుగలది. కోడండ్ర ప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనను, అర్ధరాత్రుల పంపువారికి అనుచితమున జేయబడును

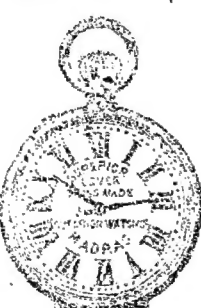
దియనామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ. పోస్టుబాక్సు 167, మద్రాస్ లక్ష్మీకర తాంబూల మాత్రలు.

యిందుకస్తూరి, పచ్చకర్పూరము, పంపకుపువ్వు, బంగారు వెండి రేకులు, మొదలగు విలువగల వస్తువులచేతయారు చేయబడినది గనుక మిక్కిలి నూతన, సరిమెళము, మనోహరముగలిగి యున్నది యిది తాంబూలములోగాని, విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని ఆనీ ము, వాయువు, జలము, అగ్ని సూంధ్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జలదోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను చానిర్చక, నిర్మూలించి మంచుబలమును ఉపయోగి, ధాతువుల్ని కలిగించుటలో అద్భుత చాచకకర్మములను మాపించు చున్నది. సర్వజనోపయోగము కొరకు వేల మిగుల తక్కువగా నిర్మయించ బడినది. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలగు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చుల ప్రశ్నకము.

జీర్ణ విషయ గుర్తికలు:—యిది సమస్తవైద్యములు, పులితేవులు, అజీర్ణము, నులజడము, నిద్రాదోషము, కడుపుబ్బరము, నొప్పి, వననము, నోటనీరూగుట, గుండెలమంట, మొదలగువాటిని హరించి మంచుకలిగి జీర్ణశక్తిని కలిగించును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. ఎ. అండుకో. ఆయుర్వేదసమాజం. పోంపూరు-గుంటూరురోడ్డు.

సుపీరియర్ వాచ్ బ్యూయిలువాచ్. గొలుసుతో నడక ధరి రు 3-0-0. పోస్ట్ జి 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.



ఈగడియారము డయలుమోద మాకంపెనీ చేరు ఎజ్జెనిసిరాలో నుండింబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిన మును, డెప్యూటాంట్ అను గ్రాను జోమునుగలిగి మొదలుపెనులకు దగియుండును. పెట్రెమాత లో భాగమున గ్యారెంటీ చీటి అతికించి యుండును. సీను నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాని వెనకయొద్దను జిక్కుదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురు తలంపుతో తక్కువ వెలసంచి తిను. చాల కాలము పనిచేయుటకై, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదిగల కొనేక గడియారములు ఖర్చుయి యొగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కొనేటలు కొని సంతసించిరనిన, వేలుమాట తెందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం167, మద్రాస్

## కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింతకోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టిక కస్తూరి యుపయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న శ్రీయమగుటచేతను నవసర పదార్థములందు దొరకుట చుస్తరము. మా డిపోయెంబలి కస్తూరి, యం నిశా గగ్గాగము లేనియును శ్రేష్ఠబద్ధు. ఇంతవరకు మాతావు కుండి కొనిన వారల కివిషయము తెలిసియున్నది. కొన్ని మాత్రలకొనిన వరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయటమున కలిగి కస్తూరి గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రు. 5-0-0.

## అదివచ్చి కాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

## గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

## దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లు నుండి రక్తము ప్రవించుచుండును. నోటినుద్గర్ధము నేక యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును.



అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిప్లో, 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి. 6-7 తంబునెట్టికి, మద్రాస్.

## వేంకటాధ్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్శము.

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము.

ఇందుకు తగిన తెలుగు పద్యములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతివృత్తములు, నిఘంటువులు, అలంకారములు, సంఘములయు, గుణదోషములను గ్రహాసరణిని వర్ణనాధారణిని వివరించు గ్రంథము. అనగా వాయా లోచనములు లను కవిశాస్త్రమున ప్రతిబింబితములు గావించి దాని వన్నెలచే చిన్నెలుగా జూపునట్టి కృతి. ఈ కవిశాస్త్రమున పాంకముగా కృతాను విశ్వానులవెండి తెండు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారులై పోవునట్లు చిత్రించి కాని అనన్య టచ్చట సంచరించువుడు అయా వస్తువులందు గ్రహించిన గుణదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు ముద్రాను లోకముననుండు వస్తువులన్నియు దోషయుక్తములేకాని గుణైకప్రధానములుగావు. అయినను వానివానికు గుణములను గుణమెక్కువగా నుండినట్లుయిన గుణవంతములగును; దోషములు మెండుగానుండిన దోషవంతములగును. చక్కగ పఠామర్చించి అందలి దోషములను పొడిచింక గుణములనే గ్రహించి ఉల్లేఖించెడు మార్గమును యును. దీని వదిలివ బ్రహ్మీ స్తంభపర్వంతముగల తెప్పకవస్తువుల గుణదోషములు తెలియును. దీని వెల రు. 0-8-0. దీనిని చక్కగ పరిశోధించి తీలైన కాగితములపై అచ్చొత్తించి మంచి కాలికోలైదుచేసి యుత్సాహము.

## ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, ప్రాచ్య, వి. రాసి.

ఆయుర్వేదాశ్రమ  
గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ  
గుచ్ఛము.

అర్క ఖలు ను బోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖలుదీయు నుపాయములను ఆయర్ఖలుచే లోగ సామాన్యమును, నివర్తకజ్వరము వధతులను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖలు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు లేని నబడిన మూలిక లే గాక యానాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్వలగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వర్ణావద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసూత్రము.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. కల్యణశ్రమము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సహితము.	వర్తమానమునందు

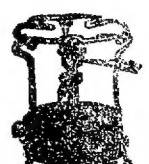
పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాధిపతి:-  
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి  
156, బ్రాహ్మణ్. డి, ఆచార్యుల వీధి,  
ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వుత చందాదారులకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయల  
నాలుగవలె కట్టించి యిచ్చుటకును.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల  
బ్రావులను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకును  
మాకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది.  
ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాతాదారు  
లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.  
సర్వసాధారణములగు కొన్ని నూదిరీలను

గమనింపుడు.

<p>No 100 (detachable) (కబ్బముగల, కేబులు లేని) 2 బర్లరులు సహాయకమును. ఈరు బల్లెలందును కట్టి యుద్వోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహాయక</p>		<p>No 11 (detachable) చాలా బలిష్ఠమయి నది. ఎక్కువ కాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవు గన్నది. టిక్ పెట్టె సహాయక. రూ. 9-8-0</p>
--	---	--

నెం 45, 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది  
నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహాయక రు 8.  
నెం. 200 పాకల్ స్టాక్ చిన్నదియు చెయ్యి ఇమిడు  
నదియు టిక్ పెట్టె సహాయక రు. 5-8-0  
కే. ఎస్. పి. ఎస్. 180/18 బ్రాహ్మణ్, మదరాసు,  
వర్తమాన ప్రత్యేక ధరలు యివ్వబడును.

### నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది చాక్లరు యిఫ్. డి. యస్. డి. గోపాలయ్య  
గారిచే తేదనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగ  
ములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు,  
తిలాన్నములు, చేయ్యకొరములుగలదు. 2 భాగమునందు తిరగా  
యలు పచ్చళ్లు లోకంలోని ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన  
అనేక పాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు  
క్రమముగలదు. వేయిల, కివిల్ పాకమునకు కావలసిన యా  
రత్నముగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలిగ్రోలెండు ప్రతి 1-కి ధర  
1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పుడియిండు  
తయిన్నొక్కదినంబు చెప్పిన ప్రస్థావేశపు వడలియొక్క  
విస్తార కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలిగ్రోలెండు  
ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు  
పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మాలిలాసము:-

మైర్ వాన్ లండన్ కంపెని  
45 ముల్లాసా హాలు వీధి మద్రాసు.

## శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

బహు వేగముగాను సులభముగాను  
పోవునటువంటి బలమైన సైకిలు. 59 రూ  
పాయలనుండి అమ్మబడును. క్యాలిటాగు  
కావలసిన వారికి పంపబడును.



వాల్ సెక్ అండు కంపెని,  
164, బ్రాహ్మణ్, మదరాసు.

## క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాధుర్యావ్యయల చుండలను గొనిన వారల కుచితము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-4-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

### అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము.\*

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0	వల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0-0 డజను 1-కి 1-2-0

పి. పి. ఖర్చుల ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడును. మం. కీటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫ్రేరికోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

\* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక  
ప్రఖ్యాతిమైనమందు. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియైదేండ్లుగా దేశమునం  
తంతరులు వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి  
వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సముతము చేగలవు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము



### వృత్తాంతములు.

ఇండియన్ ఎమిగ్రేషన్ ర్యాల్యు:-- వీరిలో కొన్ని మాన్యులు చేపట్టబడినది.

కొడుమూరు:--కర్నూలు జిల్లానుండి యీ గ్రామమునందు మాన్యుల 1-వ తేదీనుండి టవున్స్ ఆఫ్ ఆములు లో పెట్టబడును.

వేదిక టిగ్గరి సంస్థానము:--నెల్లూరు జిల్లా నూరూరు పేట దివిజనంజలి 11% ప్రొవైడ్ టిగ్గరి గ్రామములలోని నాకరి యీ నామలకు ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ మొదలు పన్ను కట్టబడును; నాకరులకు తీరములియ్యబడును.

విప్పింగ్ ఆర్డు:--నెల్లూరు జిల్లానుండి యీ తిరువెంకటేశ్వరములో వేదిక వివాదాన్ని పరిష్కరించుటకు ద్వైతము విధింపబడుచున్నది. యాదవరమివారపు గ్రామములో ప్రకటించబడినది.

గాయనదినవారికిని వికలాంగులైన వారికిని పెన్షనులు గాల్గుచున్నట్లు:--ఈ సందర్భమున హైదరాబాద్ దొంగలకును వైకాదలకును భార్యయు కన్న నెక్కువ యానకులము కలిగింపబడినది.

కలిచేడు హైదరాబాద్:--దీని నెల్లూరు జిల్లా రావులతాలూకా యందలి డేక్ వూడి, మలిచేడు, కలిచేడు, తళువూరు గ్రామములలో 19-79 ఎకరములభూమి సంపాదించుమిత్తము గూడూరుదివిజనల్ ఆఫీసుగారు నియమింపబడినది.

పొన్నలొడ్డుగూరు, సాంగ్రామి కోడొంగ ములు:--ప్రభుత్వ దొంగలకు సాంగ్రామి కోడొంగము లలోని తీసికొనరాని యిదివఱకు చేయబడిన యాటంక మివ్వకు కొన్ని నిబంధనలకు లోబడుటచే తొలగింపబడినది.

పోస్టాఫీసు లేరు:--విశ్వనాథపోస్టాఫీసు కేసులో సీల్ పాట్లు సెవన్న జడ్జిగారు తీర్పుజెప్పిరి. పోస్టుమాస్టరు డేవేంద్రనాథ చక్రవర్తి 500 రూపాయలను అపహరించినట్లు చార్జీ చేయబడెను. కాని విచారణలో నేరముడు కాదని తేలి నందున డేవేంద్ర వారు విడుదలచేయబడెను.

పలకపోవువారికి నుకాయములు:--ఆ సాన్సమ్ టేబుల్ ఎమిగ్రేషన్ ఆఫ్ఫీసునుండి, అసన్నార్, ఖరగూర్, నైజాత్ ఖల్సావర్ ఖాటులమీదుగా వలసపోవువారు పై పోస్టాఫీసులనుండి స్థలములలో సామిని గంటలకు తిక్కువకాని కాలము నిలుచునెడల వారికి బహుమిత్తు యొకపూట భోజనము పెట్టుటకు తగిన యేర్పాటు గావించబడినది.

కత్తుదేశమున కుత్తరములు పంపవచ్చును:--జాంబాయి కలకత్తా, మదరాసు, కరాచి, రంగూనులలో పోస్టల్ సెంసారులుగలరు. కత్తుదేశములందలి మిత్తులకుగాని బంధువులకుగాని పరస్పరము స్వవిషయములను తెలుపుకొనఁ గోరువా వాయుత్తరమున పోస్టల్ సెంసారుగారికి తకపివారి యనుజ్ఞకు తటస్థదేశములవారూ వానినిగమ్యస్థానములకు పంప వచ్చును. పొందినిర్బంధములు గ్రామములలో వివరింపబడియున్నవి.

అసాఫీయా లైబ్రరీ:--హైదరాబాదునందలి యీసు ప్రసిద్ధ పుస్తకాలయముయొక్క కార్యక్రమమున కార్య నిర్వహణమును నిర్వహించుచు వైబాము ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త ధర్మశాస్త్రముల సేర్పాటుచిరి. ఆ పుస్తకాలయమున ఆపు రూపమైన అరాచిక గ్రంథము లెన్నియోకలవు. పురాతన గ్రంథ సంపాదనమున కీనూత్రములలన నెక్కువ యానకులము కలిగింపబడినది.

### నోటీసు

గుంటూరు అడిషనల్ టెంపోరరీ సబ్ డివిజన్ ఫయిలు అసలు 1914 సం॥ నె51 రు లో తెనాలి క్రీడాజరాత్యక్తి ఫ్యాబ్రికేషన్ 1915 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 10 తేదీన సదరు సబ్ డివిజన్ వారి యుత్తర్యువకారం సదరు కోర్టువద్దనే వేలం వేయబడును. పాటపెట్టు వారు సదరు వేలంయత్తులను గురించి ఈ 2 గువ సంతకముచేసిన వారికి వ్రాసి కనుక్కొనవచ్చును.

ఆర్. యస్. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి: చీఫ్ కలెక్టర్ 18-1-15) డిప్యూటీ కలెక్టర్, గుంటూరు.

గొప్ప దొంగతనము:--జనవరి 22 వ తేదీ రాత్రి బాగామియను గ్రామములోని బాబుగిరి చంద్రరాయి అను వారి యింటిలో నొక గొప్ప దొంగతనము జరిగినది. ఈ గ్రామము కలకత్తాలోని కోమిల్లాజిల్లానుండి, లాల్నాయి లైలువే ప్రేమకు, రెండు మైళ్ల దూరములో నున్నది. గీరశ చంద్రుడు భూస్వామి, రుణదాత, సామాకారు. దాదాపుగ పదికల రూపాయలను, కొన్ని ఆభరణములను దొంగిలించు కొనిపోయిరి. దొంగలబాడ యొకను తెలియలేదు.

మి. వి. హామయ:--“ఈ పురంబున వాసికెక్కిన కుటుంబములలో నయినవారి కుటుంబ మొకటి. ఈ నెల 21 తేదీ రాత్రి వీరగృహంబున వివాహముచేసిన మతితై భర మున జరిగినది. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి వేడుకలకు జూచుట కనేకులు వచ్చియుండిరి. ఒక వధువును మ. వరదా వరహాలు నాయని పుత్రునకును, రెండవవధువును మ. పొకట పీర రావుపులు నాయని కేవలపుత్రునకును యిచ్చిరి. ఆశుభముహూర్త సమ యందున మహాదాజ్ శ్రీ అయినాట వేంకటస్వామినాయుడు గారు శుభాశీర్వాద పద్యపంచకమును సర్వజనాహ్లాదకరముగ జరిపిరి” అని శత్రుపురమునుండి పి. రావులుగారు వ్రాయు చున్నారు.

కలకత్తా న్యూస్ పేపర్ బ్రామిస్ట్ మెడిసిన్:--కొత్తదేశములకు సంబంధించిన వైద్యవిద్యను జోధించు పాత కాలనొకదానిని కలకత్తాలో స్థాపించు నిమిత్తముచేయబడు చున్న యేర్పాటులు ఫలాన్యుఖము లగుచున్నవి. కలకత్తా వైద్యకళాశాలకు సంబంధించిన చికిత్సాలయమునకు సమీప ముననే యీ హాతకాల నిమిత్తము నిత్యము సంపాదించబడు డెను. కట్టడములు తయారగుచున్నవి. మొదటి చంకాపట్టిని బట్టి 1½ లక్షలరూపాయలు విదనకే నేకరింపబడినట్లు తెలియు చున్నది; మిగిలిన 1½ లక్షలరూపాయలు లభించినట్లముగా నున్న స్టేయూపింప వచ్చును.--ఆరి టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దొంగచూపు:--కొలంబోయందలి యొకవీధిలో కృష్ణనాడి కూలివాడొక తెల్లగుడ్డకట్టున పట్టుకొడుగును పట్టుకొనిపోవుచు వికారముగాకనబడెను. ఆగుడ్డనువాఁ డొంగడిలో కొనెనేకాని, వానికానిగుతులో సంబంధములేదు. ఒక కాన్ స్టేబులు కనబడఁగానే వాడు వెనుకదీసి యత్యంత సంకోచాన్వదముగా రాష్ట్రపటచిన బాటవై పుపోయెను. ఆ కాన్ స్టేబులు సంకోచాన్వదమైన వానిచర్యను గ్రహించి వాని నరెట్టుచేసి యా యొంగడికి తీసికొనిపోయి విచారించెను. ఆ గొంగడికొద్ద వొంగిలింపబడినట్లు తెలుపడెను. మేజిస్ట్రేటు గారు వానికొక నెల కఠినశిక్ష విధించిరి:--ఆరి సీలోన్ టైమ్స్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మి. దేవాలయము:--“మా గ్రామమునందు పుంకు పెద్ద చెరువుకట్టమీద ఇదివరకు పూర్వమునుంచి ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయము వున్నది. ఆ దేవాలయమునకు ఎదుట రాజేశ్వరీ రామయ్యులు రామయ్యపంతులుగారు వైకృత్తి విశేషముగా కలవారగుటవల్ల వారి ఆస్తిని యాత్రుఖర్చు పెట్టి దీక్షరహించి లక్ష్మీకృష్ణస్వామి దేవాలయమును ఒక సంవత్సరమునుంచి కట్టించి తీర్మానము అయి యీ నెల 1915 జనవరినెల 18-19-20 తేదీలలో శ్రీస్వామిలవారికి జలాధివాసము. ధాన్యాధివాసము ప్రతిష్ఠాఅయినది. వారిభక్తికి యీపురవరులు చాలా సంతసించిరి. ఇప్పుడు జరుగుచుండు యుద్ధమునందు శ్రీపంచమబార్ది సార్వభౌములవారికి జయము కలుగలగాను మంగళహారతులు విశేషముగా జరిగినవి అని కలిగి నుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

రిల్వేమిషన్ సీలమందు:--కొంతకాలము నుండియు జక్కనీ దేశమునుండి మనదేశమునకు కల్పితపు నీలి మందును రవాణాయగు చుండుటవలన, ఇక్కడ తయారగు మందు దీని పోటికి తాళనాలక ధరలు తగ్గి పరిశ్రమ నానాటికి క్షీణింప నారంభించినది. కాని, బోహలోయద్దము పొసగి జక్కనీ వారి వక్రకము తగ్గినది మొదలు, మనదేశపు నీలిమందుపరిశ్రమ తిరిగి తలయెత్తుచున్నది. దీనికి తిరుగు గుణముగ యిక్కడ నీలిమందు ధరలు నెరిగి నీలిని పండించువానికి ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నది. సంయుక్తరాష్ట్రములలో మానీషేని కర్మ గారములను జమిందారులు తిరిగి పనిచేయించుట కాలొచ్చియు చున్నారు. ఇక్కడ మామూలుగ ప్రస్తావి పండించు భూమి ప్రభుత్వము నీలివైరును విశేషముగ వేయటకు విస్తృతధర చాల అక్రమము నుండుటచే కొంత ప్రతిబంధము కలుగుచున్నది. పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహముచేసిన నీలినిమ లలో ప్రతు తీవివయమై నీలివైరును పడ నక్కరలేదు.

### ఫోర్టు సెయింట్ జార్జి గెజెటు.

చవీక్ డిపార్టుమెంటు  
సాంగ్రామికోడొంగమున కన్ను బల్లారి డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు కింగ్స్లీవియమ్ ఫారమ్పిగారు సాంగ్రామికోడొంగములో చేరుట కనజ్ఞయియ్యబడినది.

బ్యాండ్ మెన్ డిపార్టుమెంటు  
నెల్లూరునకు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు-నెల్లూరుపట్టణ మనకు మాంగమారు నూర్యనాయణరావు పంతులుగారు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. వారికి మొదటితరగతి టెంపిమేజిస్ట్రేటునకు సంబంధించిన సామాన్యాధికారము లియ్యబడినది.

నెల్లూరు లెండ్ మేజిస్ట్రేటులు:--క్రిమిన్ కోర్టు 260 వ సెక్షను 1-వ సబ్ సెక్షను క్రింద నేరములను నీరు తిభిర రూపకమైన సంపూర్ణ విచారణ చేయకయే విచారించుట కనజ్ఞయియ్యబడినది.

కడప జిల్లా మేజిస్ట్రేటు:--అల్లియన్ రాజకుమార బెన్సీగారికి సాక్షి బాబూలములకు శ్వహస్తముతో నాం గేయమున వ్రాసికొనుట కధికారమియ్యబడినది.

కడపకు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు:--కడపపట్టణమునకు మూర్తి వేంకటకొండయ్యగారు కొన్ని నియమములలోబడి స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

లోకల్ అండ్ మ్యునిసిపల్ డిపార్ట్ మెంటు

కడప జిల్లాబోర్డు:--హార్వీ సయ్యద్ మకర ముల్లాహుస్సెయిన్ చిప్రీ. డి. ఓ. ఖాదిరి బహదూరుగారు మరల మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

కోరాపుట్ జిల్లాబోర్డు:--సయ్యద్ అబ్దుల్లా మదీనా సాహెబ్ బహదూరుగారు మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

భీమునిపట్టణము మ్యునిసిపాలిటీ:--కారం నెట్టి సోమయాజులు పంతులుగారు కవున్సిలరుగా నియమింపబడిరి.

హుస్సేట మ్యునిసిపాలిటీ:--సాయయ్యరు సుబ్ర హ్మణ్యయ్యగారు కవున్సిలరుగా నియమింపబడిరి.

మార్కాపుర తాలూకాబోర్డు:--మరుసగా మూడు మీటింగులకు హాజరు కానందున కే. ఆర్. పొందర రాజయ్యగారు మెంబరుపిప్పనుండి తొలగింపబడిరి.

రేపల్లి యూనియను:--ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదీ నుండి వేతనాధిగ్రామము గుంటూరుజిల్లానుండి రేపల్లి యూని యనులో కలిపివేయబడును.

రాజమహేంద్రవరము తాలూకాబోర్డు:--దాసరి ధనరాజుగారు కొత్తపల్లి ఫిర్యాదప్రతినిధిగా నెన్న కొనబడిరి.

సిద్ధవటము తాలూకాబోర్డు:--సింగమల కొం డారెడ్డిగారు మెంబరుగా నియమింపబడిరి; నామినేటెడ్ మెంబరు కే. ఎస్. విజ్ఞాన్ గారి రాజీనామా యంగీకరింపబడినది.

కందుకూరు తాలూకాబోర్డు:--అనుమల నెట్టి తిరుపతిస్వామి నెట్టిగారును, ఎజ్జంరెడ్డి చెన్నారెడ్డిగారును మెంబరులుగా నియమింపబడిరి.

విజయనగరము తాలూకాబోర్డు:--పూసపా టి అప్పల నరసింహరాజుగారును, కేర్ల రామమూర్తి నెట్టి గారును, మహమ్మద్ ఖాదర్ మర్కాయర్ సాహెబ్ బహ దూరుగారును మెంబరులుగా నియమింపబడిరి.

ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు

నర్సాకులక్ ట్రెయినింగ్ స్కూలు, నెన్న కడప:--ఇదివఱకు నియమింపబడిన ఎస్. ఎస్. రత్నా సాహెబుగారికి జన్మ గా నున్నందున ఆ సిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు పదవికి టీ. ఆన్సెమ్ గారు నియమింపబడిరి.

నల్లకవర్కు వీపార్టుమెంటు

గిరియూ డివిజను:--మావల్ వైజ్ కి. వేంక టనూర్ వారాహణ శర్మగారు రెగ్యుండెడ్ సబ్ డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

మెడికల్ డిపార్టుమెంటు

అప్పాయింట్ మెంట్:--అసిస్టెంటు సర్జన్ సి. గోపాక్షిగారు గోదావరిజిల్లా మెడికల్ అండు సానిటరీ ఆఫీ సరుగారికి సానిటరీ అసిస్టెంటుగాను, అసిస్టెంటు సర్జన్ టి. మాధనాచలగారు గంజామజిల్లా అసిస్టెంటు డిస్పెన్సరీ మెడికల్ అండు సానిటరీ ఆఫీసరుగాను, నియమింపబడిరి.

వృత్తాంత లేఖలు.

నల్లూరివార్తలు.

(స్వర్ణవీరేశ్వరయ్య యొద్దనుండి)

కావము.

నల్లూరు జనవరి 26:- చెన్నపట్టణమున ప్రత్యక్షముగా శేఖ (పడి) తెలకొట్టి కొలుచుంటు మాయూర విధియగుల విడదనే చీట్టాడుదురు. ప్రతిరోజును సాగాలేక జరుగుచోట్లు రంగనాథులపేటలో లేవుగాని సంతపేటలో కనడదనవి రెండుచోట్లుగలవు. అంతోకంటే పట్టణమైనా విభూతి భగిను బ్రాహ్మణ నామధారులుగా నున్నందులకు చింతింప వలసియున్నది. ఇచ్చట తేనెవాలో ముప్పాతికమంది భిక్షు మెత్తుకొనుట శివమూర్తిగలవారు కొండోకచోటు గలదు. అది నవాబుపేట లోనిదే యున్నది. ఆచ్చటవైకుంఠ ఆటాడు నారు వీరు యాచా వృత్తిలేకముగా గలిగినవారుగాన గాన వైకుంఠ సంస్కరంప పీఠచేసికొన వాగుండునని తలంచు చున్నాను.

వాన-వచ్చుము.

అన్ని రాజ్యములకు సంభవించిన విచారము మాకును సంభవించకపోవుట లోపమనియోయన నండిన ప్రెరంతయు వాన వలన భూదేవితే యొప్పునివలసివచ్చెను. వినువార్తలవలన నిమిష నిమిషమునకు. చిట్టమేగాని సంతోషము గానరాదు. ఈమాసమున వర్షము వడలకటరియ్యుటే వింతగా ననుకొనుచుండ కందుకూరున వంటెని కొట్టుకొనిపోయినదట. ఎంతవానో తెలి యగలదుగదా. మరికొంతవచ్చి వర్షిపోయినది. కావధాన్యము కరవగుట స్పష్టము. మిరపచెట్లు వాశనమైనవి. దేవునిసంకల్పము మంచికొరకేనట. ఎట్లననో చూడవలసియున్నది.

ఎండ.

15 వ తేదినండి నూర్యనమస్కారములకు ఇబ్బందికలిగి నది. వేడగా వేడగా 21 తేది నుండి నూర్యనిజాడ పీఠకలిగి నది. రోడ్డుమొదలగునవి గుంట మిట్టలుగా నుండుటవలనను మురికికాల్వలు వీధుల కొంబడిలేనందునను నిలచిన నీరు త్వరగా ఎండవలసియున్నది. కాన నూర్యనమస్కారములు జేయు వారు శ్రద్ధతోనే పడిపోజులపాటు శ్రీరముగా ఎండకాయ నట్లు వేడెడరుగాక.

మురికికాల్వలు.

రంగనాథులపేటకు వీలు దగ్గరగానున్నందున వాన వీరుగాని మురికివీరుగాని ఏటిలోనికి పోవీలుకలుగుచున్నదిగాని వైపుననేపేటలోన బాబుపేటలో కుప్పిలెను. అందుచేత ఆంగ్ల వద్దకుపోయి సామాను కొనవలసియున్నను పశ్యుల ఇండ్లవద్దకుపోయి పశ్యులు తేనెలని యిచ్చును గుడ్డలు సవరించుకొని కాళ్లు కడుగుకొనవలసియున్నది. కాన యునిసి పాలిటివారు కొరాయిలు దుడిచిగా వెట్టింపుటో మురికికాలు నలు కట్టించుటో జరుపవలసియున్నారు.

ఒంగోలు శుభవులగుంథ.

సంతతివయమైన ఇబ్బంది తెలిపియుంజిమిగదా. ఇందు లకు ఏమిజవావో మేనేజరుగారు ప్రతికామూలమున తెలుప బ్రార్థితులు.

తునివార్తలు

(స్వర్ణవీరేశ్వరయ్య యొద్దనుండి)

కాలమానము.

తుని జనవరి 26:- చలి కొంతవరకు తగ్గినది. చుట్టు పట్టి దివారాత్రముల మైముండుటయేగాని వర్షము కురియుట లేదు. మామిడి పూతలు మాడుచున్నవి.

ఎస్తేటు.

శ్రీ శ్రీరాజీవారు బాజుమహేంద్రవరము వారము దినములై విచ్చేసియున్నారు. ఈ మాఘమాసమంతయు గోదా వరీ తీరంబుననుండి యావల భద్రాద్రికూడ వేంపేయమగ వినుచున్నాడు. వీరివరకు దక్షిణ దేశయాత్రల సంప్రదముగ గావించియున్నారు. భగవద్దక్షి, తీర్థయాత్రా శక్తి శ్రీ వారికి మొదలి వేరే వ్రాయుచున్నది.

తాలూకా కచేరీ.

నలు మేజిస్ట్రేటుగారు కోశబ్రాత్రవాయమగారు, సంవత్సరము నెలపు వెట్టికలు తెలియచున్నది. వీరి స్థానే యెవరు రావలెయున్నది తెలియలేదు. నామజుగారు తమ పనిని బాగుగ నిర్వహించుచున్నారు. బాంధవ్యభావము గల వారు.

అనువుతి.

నలు అసిస్టాంటు సర్జనుగారు. ఉలగ బాధమొదలి యారుగారు వచ్చినది మొదలుకొని అనువుతి బాగుగనున్నది. మరమ్మత్తు బాగుగవేయించినారు. మంచిమంచిమందుల దెప్పిం చినారు. చాల ఓషికతో బనిజేయుచున్నారు. వీరిమధ్య నొక గొప్ప లేను బాగుజేసినారు. పోలవర గ్రామమునుండి విషము వెట్టబడి వచ్చిన తల్లి మగ్గురు బిడ్డలను మరల బ్రతికించినారు యూనియను.

చాల బాగుగనున్నది. బాలికా పాతకాల కడు రుగ నున్న కాలువలో నీరు నెలల తరబడి నిలువయుండుట యేకాని దానికేమియు దారితీయదు. పసిపిల్లలు బడికి చదువు కొనుటకు బోయి యీ విషవాయువుల వీల్చి బాధకడుచు తే మోయని భీతియుచున్నాము. కాబట్టి యీవిషయమై త్వరతోనే ఆలోచన చేయుటకై కోరుచున్నాము.

ఓట్లు బోయను అస్సాసియేషను.

శ్రీ రాజావారి మోహనాంబలోనిదివరకు చదివి యిపు డుద్ద్యోగంబుననున్న వారిలో కొందరు వై.పేరుతో నొక సంఘ ముగా నేర్పడి యేపేటస్కూలు వర్గంబిజరుపుటకై నిశ్చయించి నారు. మద్రాసు సర్కారి రాయుడు బి. యేగారే దీనిక్రియార్థి కారకులని చెప్పవచ్చును. ఈ సమాజోద్దేశముల దెల్పుచు నొక చిన్న పాత్రముకూడ నచ్చువేయించినారు.

ఈలపాట.

ఈమధ్య లోమల సుందరరావునాయుడుగారి యింట్లో నొక పాటకచేరి అయింది. ప్రా.శె.సర్. ఎస్.పి. స్వామిగారు అద్భుతముగ కృతులు, రాగములు ఈలలోపాడిరి. ఏమియు ఆయాసముగ లేకుండ నుమారు 8 గంటలవరకు గానముజేసిరి. వీరు ప్రస్తుతము తునిలోనేయున్నారు. మామూలగ శ్రుతులు నన్నిటినుంచికొని హెచ్చుస్థాయిలో పాడుట మాత్రము వింతగానున్నది.

ప్రాధాన సమాజము.

24 తేదీని బ్రాహ్మ మత స్థులును, బాలికా పాత కాలయం దుపాధ్యాయులు నగు పి. నుబ్బారావుగారు తమ స్వగృహముచే ప్రత్యేకోపాసన సల్పి, రాజా రామమోహన రాయలవారి పవిత్ర చరిత్రను గురించి విపులముగ ముచ్చటించిరి. ప్రతి ఆదివారము లోజున ఉపాసన నట్లుటకు గాను యేర్పరచిరి. ప్రాధానసమాజ బీజము నాటబడినది.

మ హా చి.

ఈ వ్యాధి చాలగా వ్యాపించి యున్నది. వ్యాధిలేని లినవారిలో బ్రతికినవారుండు టరుదుగా నున్నది. టీ కా లు వేయటకు వ్యాక్సినేటరుగారు రాగానే అభ్యాసముచే జనసా మాన్యము పొందెవుచున్నారు వ్యాక్సినేటరుగారు బహు శ్రద్ధగ బనిజేయుచు, ప్రజలకు బోధించి పనిజేయుచున్నారు. యూనియనువారు వీరికి తోడ్పడి టీ కా లు వేయించినచో నీవ్యాధి చాలభోగము తగ్గకపోదు. కాబట్టి యూనియనువారు ఈ విషయకో తవశక్తి వినియోగింప బ్రార్థితులు:- ఎప్పుడు చూచినను ఏవో వీధిలో నగుడుడుచున్న వ్యాక్సినేటరు గారికి తగిన సహాయము జేసినచో కొంచె దినములలో ఆయనే యా వ్యాధిని నిర్మూలము జేయగలదు.

అగ్ని భయము.

ఇదివరకు నుమారు మూడుపుంజీలమారులు ఇండ్లు కా రినవి. మరల యేరాతిని కాలునోయని భయముకల్గి ఏల కాలు చున్నచో, ఎటుల కాలుచున్నచో యీశ్వరునకే యెరుక. కావున నివారణకై కూడ వారికే ప్రార్థించుచున్నాము.

బందరు వార్తలు.

(మాస్ట్రీయవీరేశ్వరయ్యయొద్దనుండి)

ఆంధ్రబాలికాకళాల.

బందరు జనవరి 26:- కళాశాల ఈనెల 18వతేదిన సం క్రాంతిపండుగ సెలవుల యనంతరము తెరువబడినది. ఇప్పుడు కళాశాలలో 150000 బాలురుగలరు. మెకానికల్ ఇంజనీ రింగు, సివిల్ ఇంజనీరింగు టెక్నాలజీంగ్ మొదలగు విద్యలు, సామాన్యవిద్యోపాటుగ జేపబడుచున్నవి. క్రీహండు డ్రా యింగు, వెయింటింగ్, క్లాసులుగూడ ప్రత్యేకముగ వెట్టబడినవి. ఈ సంవత్సరము క్రీహండు డ్రాయింగు ఎలిమెంటరీ గవర్న మెంటు పరీక్షకు గోగురు విద్యార్థులుకాని ఏనుగురున్న పాఠ్యు చేసినారు. వెయింటింగు ఎలిమెంటరీపరీక్షకు నలుగురు విద్యార్థులుకాని నలుగురును, బామెట్రికల్ డ్రాయింగుకు ఒకవిద్యార్థి వెట్టి ఒకడును పాఠ్యుచేసినారు. దీనినిబట్టిచూడ కళాశాలవిద్యార్థులు ఇతరవిద్యార్థులకన్న ఎక్కువశ్రద్ధతోను పట్టుదలతోను విద్యనభ్యసించుటయేగాక ఉపాధ్యాయుల మనస్సున నిత దనమును తెలియజేయునటుట నందియుములేదు. ఈవిద్యార్థులు ముందు సంవత్సరము ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షకువెట్టి కృతార్థులగుదురని నమ్ముచున్నాను. సివిల్ ఇంజనీరింగు క్లాసు ఈసంవత్సరము అనగా క్రిందటి జూలై నెల మొదలు తెరువబడినది. ఇందునత్యయింగ్ లెవెల్, ఎర్లువర్క్, గోడ్డు మెకానికల్, టెక్నింగు, డ్రాయింగు, అడ్వాన్స్ మెకానిక్సు విల్లింగ్ కక్షప్రొక్ష, ఎన్జీమేటింగు మొదలగు భాగములు గరపబడుచున్నవి. ఆరుగురు విద్యార్థులు మాత్రమే విద్యనభ్యసించుచున్నను క్షీరందరు కొన్ని కృత్యులలో ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షకును, మిగిలినవాటిలో ఎలిమెంటరీ పరీక్షలకును దరఖాస్తులుచేసినారని వినుచున్నాను. ఈపరీక్షకులు గవర్న మెంటువారివలన జరుపబడుననిగాన, గవర్న మెంటు ఉద్ద్యోగ మునక(సింఘవారందఱును ఈక్లాసులలోజేరి లాభముపొందు టకు ఎక్కువ అవకాశముగలదు. ఇందుచేరుటకు సామాన్య ముగ రికఫారము రికఫారము లేక మెట్రిక్యులేషన్ వరకయినను చదివియుండవలెను. కాని పరీక్షకు వెట్టుటకు 4-వఫారము వరకయినను క నీ ప ము చదివియుండవలెను. కాన, నెకండరీఎడ్యుకేషన్ కొంతవరకు చదివినదిగా మునిజేసిన వారి కందరకు ఇది మంచి అవకాశముగ గనుబడుచున్నది

రులుకెల్లి నలుగురును, బామెట్రికల్ డ్రాయింగుకు ఒకవిద్యార్థి వెట్టి ఒకడును పాఠ్యుచేసినారు. దీనినిబట్టిచూడ కళాశాలవిద్యార్థులు ఇతరవిద్యార్థులకన్న ఎక్కువశ్రద్ధతోను పట్టుదలతోను విద్యనభ్యసించుటయేగాక ఉపాధ్యాయుల మనస్సున నిత దనమును తెలియజేయునటుట నందియుములేదు. ఈవిద్యార్థులు ముందు సంవత్సరము ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షకువెట్టి కృతార్థులగుదురని నమ్ముచున్నాను. సివిల్ ఇంజనీరింగు క్లాసు ఈసంవత్సరము అనగా క్రిందటి జూలై నెల మొదలు తెరువబడినది. ఇందునత్యయింగ్ లెవెల్, ఎర్లువర్క్, గోడ్డు మెకానికల్, టెక్నింగు, డ్రాయింగు, అడ్వాన్స్ మెకానిక్సు విల్లింగ్ కక్షప్రొక్ష, ఎన్జీమేటింగు మొదలగు భాగములు గరపబడుచున్నవి. ఆరుగురు విద్యార్థులు మాత్రమే విద్యనభ్యసించుచున్నను క్షీరందరు కొన్ని కృత్యులలో ఇంటర్మీడియేట్ పరీక్షకును, మిగిలినవాటిలో ఎలిమెంటరీ పరీక్షలకును దరఖాస్తులుచేసినారని వినుచున్నాను. ఈపరీక్షకులు గవర్న మెంటువారివలన జరుపబడుననిగాన, గవర్న మెంటు ఉద్ద్యోగ మునక(సింఘవారందఱును ఈక్లాసులలోజేరి లాభముపొందు టకు ఎక్కువ అవకాశముగలదు. ఇందుచేరుటకు సామాన్య ముగ రికఫారము రికఫారము లేక మెట్రిక్యులేషన్ వరకయినను చదివియుండవలెను. కాని పరీక్షకు వెట్టుటకు 4-వఫారము వరకయినను క నీ ప ము చదివియుండవలెను. కాన, నెకండరీఎడ్యుకేషన్ కొంతవరకు చదివినదిగా మునిజేసిన వారి కందరకు ఇది మంచి అవకాశముగ గనుబడుచున్నది

హిందూమోహనము.

హిందూమోహనము పూర్వపు విద్యార్థుల సంఘము యొక్క ప్రధమవార్షికోత్సవము ఈనెల 28-వ తేదీ శనివారము హైదరాబాద్లో ముగిసిన కృష్ణయ్యదగారి యాధిపత్యము క్రింద మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. ఈ మోహనము 1896 సం. న కొద్దిమంది విద్యార్థులతో మొదలు వెట్టబడి క్రమ క్రమముగా అభివృద్ధి చెంది కొన్ని గంతులవరకుపోయే హై స్కూలుల చేయబడి హిందూత్వోద్యమము క్రిందికి తీసికొనిబడి నది. ముంగమారు నరసింహంగారు ప్రస్తుతపు స్కూలు భవన మునుగొని ఎంతయో శ్రద్ధతోనీగిని నిధినిచేర్చి యిచ్చిరి. అను రావతి శేషయ్యకాశ్రిగారుగూడదీని కత్యంత సహాయమును చేసియుండిరి. తట్టు శ్రీనివాసాచార్యులుగాను 14 సం. లును తుంభకోణం కృష్ణమాచార్యులుగాను 27 సం. లును హైడ్ మేష్టరు పదవియందుండిరి. కాశీనాధుని బ్రహ్మయ్య లింగం గారు పాతకాల స్థాపించినది మొదలు తెలుగు పండితులుగా నుండి నాటగు సంవత్సరముల క్రిందటనే వృద్ధాప్యముచే పని చాలించుకొని వలసినవారైరి. వారు వాగ్దానికోసమనుకు వచ్చి సభలో శుభవాగ్దానమిచ్చుచుండ సభ్యులహృదయములన్నియు సంతోష పూరితములయి యుండెనట నిస్సంశయము. ఈ మోహనము పూర్వపు విద్యార్థులందరును బ్రహ్మయ్య లింగం గారికి వృద్ధాప్యదశయందు తగిన సహాయముచేయుదురని నమ్ము చున్నాను.

ఒక విందు.

మాకు అడిమనల్ మునసబుగానుండి రెండు సం వత్సరముల క్రిందట బదిలీఅయి ప్రస్తుతము బెజవాడలోనున్న సోమంపల్లిలోనికంఠంగారికి మాపుర ప్రముఖులలో కొందరు యానెల24-వతేదీ ఆదివారమునా దొకవిందుచేసిరి. వీరుబదిలి అయి వెళ్లనపుడు వీలులేకపోవుటచే యావించు యిన్నిరోజు లు అపుటకు కారణమయినది. నీలకంఠంగారు బెజవాడనుంచి శనివారం ఉదయం రయిలులో దయచేసిరి. ఆదివారము ఉద యం 10 గంటలకు మా పట్టణములోని ప్లీడర్లభవన, నీలకంఠం గారి స్నేహితులకును భోజనపువిందు చేయబడినది. నుమారు 60 మందికైగా విందాగించినట్లు తెలియుచున్నది. సాయం త్రం 4 గంటలు మొదలు 8 గంటల వరకు కృష్ణాక్ష బుల్బుల్, క్లబ్బుమెంబర్లందరికి ఫలాహారములు నెట్టబడియి. తడవరి బుట్టయ్యపేట నాటకశాలలో హరి నాగభూషణం గారు ఫీజెలువాయశ్యమును గావించిరి. ఈ విందు ఇంక జయప్రద ముగ జరుగుటకు నీలకంఠంగారి సుగుణములే కారణమని యెంచవలసి యున్నది.



స్థానిక వార్తలు.

29వ తేది శనివారము.

- ప్రాధాన్యము గల ప్రదర్శనము, ప్రాధాన్యము (సా. 7-30)
- వార్తలు, ప్రదర్శన, ప్రాధాన్యము, గవర్నమెంటు ప్రాధాన్యము (సా. 11-0)
- అస్థిశాలయ వర్తకవర్తతి సభ, ప్రాధాన్యము, వీ. సేవగిరిరావుగారి యువస్వామి, పవ్యయస్సు కళాశాల (సా. 5-30)
- ప్రాధాన్యము గల ప్రదర్శనము, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ (సా. 5-30)
- లిటరరీ సొసైటీ, లాంగ్వేజుగారి యువస్వామి, సేవగిరిరావుగారి యువస్వామి (సా. 6-15)
- కళాశాల ఇండియన్ అసోసియేషన్, సాంకేతిక సమావేశము (సా. 4-30)
- దక్షిణహిందూదేశ బ్రహ్మసమాజ వర్తకవర్తతి, కుటుంబోపాసము, కీల్పాకము (సా. 6-0)

30వ తేది శనివారము.

- అస్థిశాలయ వర్తకవర్తతి, సాంకేతిక సమావేశము, సంఘకార్యక్రమము (సా. 5-30)
- మదరాసు బోర్డు కలెజ్, కలెజ్ దానినోదము, వై. చలియా, పి. పి. సాంకేతిక సమావేశము, శ్రీ సెంట్రల్ ప్రావీణ్య గారి యగ్రాస నాధిపత్యము (సా. 5-15)
- దక్షిణహిందూదేశ బ్రహ్మసమాజ వర్తకవర్తతి, జనరల్ మీటింగు (అ. 3-0)
- శ్రీలక్ష్మీమహాదేవి, అన్నాపిల్లపిల్ల, బాబ్బి బతుకు (సా. 5-0)

31వ తేది ఆదివారము.

- తిరువల్లి కేజీ పి. య. హై స్కూలు యుక్త పూర్వవిద్యార్థుల సాంకేతిక సమావేశము (సా. 5-30)
- దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజ వర్తకవర్తతి, శ్రీమధ్వన్ రాజీసాహెబ్ గారు సంఘ విద్యార్థుల సాంకేతిక సమావేశము, వస్త్రధారణ మొనర్చు (సా. 6-0)
- ఉపాసనము (సా. 6-0)

కాలమానస్థితి:—నిన్న సభికోష్ఠస్థితి 83-6 మాత్రము, అభివృద్ధిస్థితి 86-8 మాత్రము.

భక్తిమార్గప్రసంగసభ:—తంబుపెట్టిపిల్ల వాగ్దాక్షిణ్య పిల్లగారి సంతకములను 30వ తేది శనివారమునాడు బ్రహ్మశ్రీ ఎ.కె. కోటిశ్వరయ్య, బి. పి. గారు పాఠ్యపరీక్షలును ప్రసంగించి భగవత్కథా కాలక్షేపము గా వింతురు.

దక్షిణహిందూదేశ పాఠశాల:—రీనికి సహాయముగా శ్రీకన్యకా పరమేశ్వరీ దేవస్థానమువారు నెల-కి రు 10ల చొప్పున నిచ్చుచున్నారు తదితర ధర్మకర్తృ సంఘములు వారి హస్త నట్టిసహాయము చేయుటకు ప్రార్థకులు.

శ్రీబాలసుబ్రహ్మణ్య భక్తజనసభ, రాయపేట:—పరియవ వర్తకవర్తతి 1-వ తేది నిర్వహించబడును, రాయపేట హైకోర్టు కృష్ణవిలాసులో అపరాహ్మము 3 గంటలకంటకును సుపన్యాసములో సంగ్రహము. శ్రీచేదాచల స్వామిగారి గ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

రాయపురము వైద్యపాఠశాల:—సాంకేతిక శ్రీదానినోదములు సాంకేతిక సమావేశమును శనివారమునాడు జరుగును, గా. పబ్లిక్ జనరల్ పానర్యైక్ గారి గ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. గా. శివస్వామయ్యగారు కట్ట కడపట సంవత్సరపు విద్యార్థుల నాశీర్వాదించుచు ప్రసంగించెదరు.

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

బారాపత్రి అను హమ్మదీయ పండుగకు గాను ఈ వలస తెలియజేయబడిన పేరకు నేటిదిముగాక, రేపుకు వారమునాడు హైకోర్టుకు సెల వొసగబడుచున్నది.

నిన్నటి దినము న్యాయమూర్తులు జేక్వెల్, హాసేగారు లు కోర్టుకు రాలేదు.

[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్ సరు, కేవగిరి అయ్యరు గారులు.] బామినామినాద వదిలబడుట.

మాడువేలరూపాయలు కలపను దొంగిలించిన చోరీ సేరములో సంబంధపడి యున్నాడను సేరముక్రింద చార్జీ కాబడి, ఆంతులోనుంచబడియుండు దక్షిణములబాను ఫారెస్టు రేంజరు పి. ఎ.కె. రామస్వామి అయ్యరు కిలీనుడనియు, క్రింది కోర్టులో నాటికి ప్రతికూలముగ నాత్యము చెప్పిన వారు స్వలాభమును కోరినవారనియు విన్నవించుచు ఆతడు బామినామినాద వదిలబడుటకు హైకోర్టు కిట్టి వెట్టుకొనబడగా, న్యాయమూర్తులు ఆతనిని బామినామినాద వదిలబడుటకు తీర్పు సగిరి.

[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్ సరు, కేవగిరి అయ్యరు గారులు.] పుత్రమును స్త్రీప్తన చేసినందుల కని తేబడినదావా.

పుత్రములకు "యునిక్వెడ్" (సోఫీటీ) స్త్రీప్తన అతికించు పద్ధతి అమలులోనికి రాకమునపు తారీఖుగల పుత్రములో నాస్త్రీప్త ఉపయోగపరచబడి యుండుటవలన అది నిజమైన పుత్రము కాదనియు, వెంకయ్య దానిని స్త్రీప్తచెసినయు దావా తేబడెను. కృష్ణా సెవక్ సుబ్బిగారు వెంకయ్యకు 18 నెలలుకంటే ఖయదుకేట్ విధించిరి. ఈతీర్పుమీద హైకోర్టుకు రివిజన్ పిటిషన్ వెట్టుకొనబడి, ఆపత్రము మనసముకోర్టులో నోకదావాలో దాఖలు చేయబడెననియు, అది యచ్చట రమారమి నాలుగు నెలలకంటే ఉండెననియు, అయ్యవ్యవహారములో మద్దయకర్తలు త్వక్తో దానిజోలికిపోయి ఆక్రొత్తస్త్రీప్త నతికించి యుండవచ్చుననియు వాదించబడినందున న్యాయమూర్తులు పిటిషను శంగీకరించి, మద్దయని బామినామినాద వదిలబడుటకు తీర్పు వొసగిరి.

[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్ సరు, కేవగిరి అయ్యరు గారులు.] మాతృహత్యకిని దావా.

తిరునెల్వేలిజిల్లాలో రామస్వామిదేవ్ అక నాతడు తన భార్యకృష్ణిచెరిచెను కాక ఇములో ఆంతుచెప్పిన ఈ గ్రామ స్థులమీద పగబూని నెపమువారిమీదక్రొయ నుద్దేశముతో తన తల్లిని చంపెనని దావా తేబడెను. సెవక్ కెట్టిగారు వారికి ఉరికేట్ విధించిరి. హైకోర్టుకు ఆప్టు వెట్టుకొనబడి యెంత పగయూడినను, ఎవ్వరిని నిందింపనాచినను, తనతల్లిని చంపుట అసంభవమనియు, సేరమును బుజువుపరచి సీరపరచదగినంత సాక్ష్యములేదనియు వాదించబడినందున న్యాయమూర్తులు వాదప్రతివాదములను వివర్షించి, మద్దయకి విధించబడిన కేటుకు రద్దుపరచిరి.

పోలీసుకోర్టులు.

ఎగ్మారు.

ఈనెల 14 వని ఎగ్మారు కమేండర్ ఇక్ పిక్ కోర్టులో నుండు విక్టోరియా హోటలునద్ద తిరుగుచుండి యచ్చటికివచ్చిన ఆర్డరు అను నాటికేముఖానుండి రూ. 20 లను దొంగిలించినందులకై నంబక్ అను వాడొకడు పోలీసువారిచే అరెస్టు కాబడెను. వా డామినామినాద తాను దానినెల్లమును పోలీసువారికి చూసెను. అప్పుడతడు నొక చేతిగడియారముగూడ దొరకెను. అది ఆహోటలున కేపురుపును కచ్చయండిన రెన్నెక్ దొరసానిగానిది. ఈరెండు దొంగతనములకై వాడు పోలీసుకోర్టులో విచారింపబడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వారికి గడియారమునకై ఆటవారములు కలిపి ఖయదుకేటు యు, రూపాయలకై ఆటవెట్టులును, విధించిరి.

ఉపన్యాసములు

పట్టణ నిర్మాణము.

పర్యవేక్షణ.

నిన్న (27-1-15) ఉదయమున ప్రాధాన్యము గల ప్రదర్శనము స్కూలుకు జేరినది. ప్రదర్శనములను ప్రదర్శించిరి. ఆచార్యయొక్క భూగోళ సాధారణ చరిత్రములను మొదట నుడివిరి. పిమ్మట పశుపాలక ప్రదేశములను వ్యవసాయక ప్రదేశములను ప్రదర్శించి ఆటవికులగు జనగోపాలకులను గురించి నడివిరి గనుల ప్రదేశములనుగురించి ముచ్చటించిరి. స్కూలుకులోని బాల్యుల గుడిసెలను ప్రదర్శించి వాటివలన విధానములను గూర్చియు సాంఘికాచారములను గూర్చియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట లెజవాడనుండి వచ్చిన ప్రదర్శనీయులను చూపిరి. అందులను పోలీసువారి గృహములను నివాససౌకర్యములు కావరీ నిరసించిరి.

ఎరిమిడవ యువస్వామి.

కోయంబుత్తూరు పట్టణము అవకాశముగ చరించు నత్తళిమువలె దేనితోడను సంబంధములేమండ నున్నది. ఈపట్టణములో మార్గము లనేకములున్నను చక్కగ నెర్పవలసియున్నది. ఆపట్టణపాలక సంఘమువారు పట్టణపటమున జాతి భేదముల ననుసరించిన భాగములను నిరూపించియున్నార. ఇది ఎల్లరు నవలంబింపదలచు. ప్రాధికారము ప్రాప్తినభాగము బంగాళా భాగమును విభజనములుగూడ చూపదగును. అట్టి విభజనమున్నచో పాలకసంఘములవారు ప్రజలను తొలగించుటలో వింతవారబాలులను చేయుట కనకాశ ముండదు. బొంబాయిలో నేతపనివాండ్ర కొకచేటును ప్రత్యేకముగ నొసంగుటవలనను గూడ నీప్రశ్నమును చక్కగ నెరవేర్చులిగిరి. ఈపద్ధతులనే తిక్కిన ప్రదేశములలోగూడ నవలంబింపదగును. మహమ్మదీయులచేట మామవాద మున్నగుపది ప్రత్యేకముగ నిరూపించబడలేను. ప్రతిపట్టణమునకట్టి పటముండలేదని. ఆపటములు సర్వే అక్రమవాదవద్ద చతురగ దొరకగలవు గాన వానినిగొని ప్రతిపాఠకుద్ధ్వంసంఘమునకు పాఠశాలలోని తరగతికిని గూడ నొసంగదగును. కోయంబుత్తూరు విస్తరింపజేయుటను గూర్చి రాజమార్గము లేర్పరుచుటలో పురపాలక సంఘమువారికి కష్టముల ననవరముగ నొసరించుచున్నారు. ఒకచేటులో నున్నవారి నందరి నొక్కటిగ మరీయొకచేటులోనికి వెళ్లగొట్టుట బహుశ: ప్రయాసకు కారణముగాన నట్టిసాధన మనుకూలమైనదిగాదు. తోటలు చేయించుట యవసరముగ నున్నది. గాని తోటలను చేయింపగోరు ప్రజల కాయాభాగములలోని ఫలములను స్వల్పక్రయమున కొంగదగును. తోటలను చేయించుట పట్టణ నిర్మాణమునకు నూతనాంగముగ నున్నది. నేలము పట్టణమునగూడ గృహనిర్మాణమున మనవరకృత్యమే నని పరిశుద్ధముగ నుంచుట వీర్యప్రధానకృత్యమై యున్నది. అని ప్రాధాన్యముగ నుడివిరి. నేలములోనున్న వెద్దచెక్కలు నిరుపయోగముగ నున్నది గాన దానిని పూడ్చి ఆ స్థలమున గృహములను నిర్మించుట యుక్తముగని నేలము ప్రతినిధులలో నొకరు నూచించి విషయమును ప్రాధాన్యము గా రామొందిరి.

గుంటూరు పట్టణమున విషయములు న్యాయవోక్తములు.

అచటబామురును, వికాలమొనర్చుట ముఖ్యమేయగును గాని 50 ధాన్యపుడుకాణముల నొకసారి కూలగొట్టుట యుక్తియుక్తమనరాదు. అయవలన ఆయకాములకు ప్రదేశములు దొరకుటలేదు. ఆద్వైలు పెరిగినది. ప్రజలపై బరువుపడినది. ప్రజలకుభారము కలిగించుటయో యాదోగ్యప్రకర్షకులు ముఖ్యముగ చేయదగినదే! జూరులో జనసమృద్ధి మధికమైనదాని నెలలు కదలలేదు గాని కూలద్రోయరాదు! కూలద్రోసి ఫలములను హెచ్చుమొత్త మిచ్చు వారికి విక్రయించుటవలన భవంకులకుపకారమును చేదల కపకారమును జరుగుచున్నది. ఒక బాజారులో జనసమృద్ధి మధికముగ నుండిన మరీయొక బాజారునుకట్టిచి ఆద్వైలు తగ్గుగట్టుచేసి ఆ బాధ తగ్గించుట ఆరోగ్య ప్రకర్షకుని విధి. నేన గుంటూరున కేగితినిగాని అచటి ప్రధాన విషయములను పూర్తిగ గ్రహించజాలనైతిని. నేను చూచుటయు చూడవలయుయే యగుచున్నది. పట్టణము నుత్తరభాగమునకు పెంచుట యనుకూలమని నాథు తోచినది. అని ఆయన నుడివిరి.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలుకడెనది.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ వాచులో తెగినవలయులతో కథలవలె వ్రాతమగును. చందాచర్చితీ సంవత్సరమునకు (రమారము 6000 పుటలు) ర సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (ప్రోప్రీటీతో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. ప్రపత్తరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయిక:—గా. మారిస్కోత్తమరావు, ఎం.ఎ., శింతాద్రిపేట, మద్రాసు. అని వ్రాయుడు.



## ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ జనవరి నెల 28 వ తేది

గురువారము.

### చేళియ మహాసభ విభేదములు

శ్రీయుత వి. కే. కేలుగారు మరాఠాపత్రికకు వ్రాసిన మరియొక యుత్తరమును ఇంకొకచోట ప్రచురించితిమి. ఈయుత్తరమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఆపత్రిక యీక్రిందిరీతిని చర్చవలన ప్రస్తుతము తేలిన సారాంశములను క్రోడీకరించి ప్రకటించినది.

“1. కన్వెన్షన్లపైను, జాతీయవాదులను, కొంతవరకరిత్రములని రెండువరులకు సాధనములు తీవ్రములే యైనను రాజనీతి బద్ధములేయని యొప్పుకొనుచున్నారు.

2. అందఱును ఈరీతిగా రాజనీతి బద్ధములని యంగీకరించిన సాధనములకంటె వేరుసాధనములను జాతీయవాదులు ఆధారము చేసికొనుటయులేదు. అట్టిసాధనము లుపయోగము లొనికి రావలెనని వాదించుటయు లేదు.

3. పెటెన్షనులు, మెమోరియలులు, డిప్లొమేషనులు, మనవులు, హైందవప్రజలకును, అంగ్లప్రజలకును మొరల కానన నిర్వాణసభలకొరకుగాని వాని మూలముగాగాని నిర్వహించు హక్కువద్దములు జాతీయవాదుల కనంగీకారములుకావు. ఎంతోకాలవరకును నిజముగా ఇవియే చేళియ మహాసభ యొక్క కార్యక్రమమును సాధనములు నై యుండవలెను. వీని నుపయోగించుకొనుట భిక్షుటనముకాదు. కాని వీనినే యుపయోగించవలయుననిమాత్ర మదియే యగును.

4. జాతీయవాదులు ఈసాధనములను పద్ధతులను ఎల్లప్పుడును తప్పక మొత్తముగా నూత్నముగా నామోదించవలెను. విభేదముచచ్చినప్పుడు విభేదములుగానుండవలెవు.

5. వైసాధనములకును, పద్ధతులకును, విభేదమునని జాతీయవాదులు కోరుచో నితరులు వారికో నేకీభవింపవలెనని నిర్ణయము జాతీయవాదులకు లేదు. అట్టి ఉపక్రమములకు కన్వెన్షన్లు లేవు వ్యతిరేకాభిప్రాయములను మాడ వెలిబుచ్చవచ్చును.

6. జాతీయవాదు లడుగునడెల్లయు నిడినా. ఇకముందెప్పుడును - జనీతి బద్ధములయొక్క తీర్మానములకు సాధనములను గురించి ప్రస్తావించ మనివారవద్దనుండి వాగ్దానములు కోరకుండు. చేళియ మహాసభలోగాని బయటగాని న్యాయమును మార్గములలో ప్రజాభిప్రాయమును ఎక్కువగా తమ పక్షమునకు త్రొక్కుకొనుటకు వారికి నాహుతీదని యొప్పుకొను దని కోరకుండు.

7. సభాంగనిబంధనలు తప్పక యంగీకరింప బడదగినవే. ఇతరవిధముల న్యాయమయినను జాతీయవాదులు చేళియమహాసభలోనికి వచ్చుట కుపయోగకరముగు చున్నవను మాత్రముచేత కొత్తగా నొనర్పవలసియుండు సవరణకత్తులపై వెచ్చునకు వానికి కలగా నూతన నిబంధనలను కోరరాదు.

8. ఏమార్గమైనను కన్వెన్షన్లపైను సరియనితోచిన దానిని వారు కొనిరావచ్చును. కాని అదియెవరినో దృష్టియందుంచుకొని తెచ్చునదిగా నుండరాదు.

9. అట్టిమాన్యు ఇప్పటి చేళియమహాసభకు సహజముగా (నితరసభలకు) చేర్చునదియైనను, లేదా (నిర్వచనము మిశ్రము) వ్యతిరేక ప్రతిపాదనలకడ మిచ్చునదియైనను, ధృత్తియంతగా జాతీయవాదుల మనమున కెక్కుకపోయినను వాగుచేళియమహాసభలో చేరుట సిద్ధపడియున్నారు. అట్లు జరిగిన యెడల వారు బయటనే యుండురు.

అవివేకుడగు సభ్యు డెవడైనను అవివేకముగా సమయముగాని సమయమున తీవ్రసాధనములను ఉపక్రమించిన యెడల చేళియమహాసభయొక్క సమిష్టి విశేషమును, అంగబలమును, అట్టివాని నివారింపవలెను.”

ఈయుపన్యాసమును జూచిన పేదప మరల నొక విధముగా నాశయంకురించు చున్నది. కాని ఎనిమిదవ పేరాలోని రెండవ వాక్యముచే ఇంత జరిగియున్నట్టి ప్రశంసను సూచించుచున్న దేయను దుఃఖమావిర్భవించు చున్నది. ఈ తరుణమున బొంబయి రాజధానిలో పూర్ణ శాంత స్వభావము కానవచ్చునని నమ్ముటకు సూచనలున్నను, అచ్చటనే వ్యక్తిప్రశ్న యుండుటచేత ఇంత దనుక వచ్చినది చెప్పిపోకుండుటకయి యితర ప్రాంతముల నాయకులు పాటుపడవలసి యున్నారు. వీరు శ్రద్ధమయి పూనుకొని నిజస్థితిని గమనించి పనిచేసిన యెడల మరల బొంబయిలోనైనను సంయుక్త సభ యేర్పడుటకుమార్గముకానవచ్చును. నిజముగా విభేద మేమియునులేదు. ఇప్పటి తరుణమున నెట్టివాడును తీవ్రసాధనములను తలపెట్టుననుట భ్రమ. అట్టి పిచ్చివా డుండినను ఆసేతుహిమాచల ప్రజ అతనికి వ్యతిరేకముగానుండక మానదు. అప్పు డాత డేమి చేయవలెను. ఒకవేళ బొంబయి జాతీయవాదు లందఱును నేకమై ఏదైన కొత్త యుపక్రమము లేదలచినను ఆయుపక్రమము కాలాను గుణ్యము కాదేని హైందవ మహాజను లంగీకరింప బోరు. అనవసరముగా జాతీయవాదు లల్లరిచేతురని వెరచుటకును కారణము కానరాదు. అట్లు వెరతుమేని సంయుక్త మహాసభ విషయమే మానుకొనవలసి యుండుము. పరస్పర విశ్వాసము లేక కనియేమగును? కావున మే మిదివరకు నెక్కినోక్కి చెన్ననట్లు మానాయకులు అనవసరముగు భయములను పెట్టుకొనక ఇతరులను అన్యాయముగా ననుమానింపక, భవిష్యత్తుపైని చేశహితముపైని దృష్టి నిల్పి త్వరలో అన్ని విభేదములను మరువవలసి యున్నారు. ఒక్క సమావేశము వృథయైనది. ఇంకను నిట్లులే వృధచేయుచుండు నెడల చేళియ మహాసభయే మాసిపోవలసి వచ్చును. ఇప్పుడే చేళియ మేల్కొనినాయకు లనిపించుకొను వారి చేత లగ్నికై కార్యములను చేయించును గాక యని నమ్ముచున్నాము.

ఇంగ్లాండు.

### ఆంగ్లేయవైమానికులు

ఇద్దరుచనిపోవుట.

లండను జనవరి 26:—మేజరు రాకేగారియొక్కయు, కెప్టెను కోకేగారియొక్కయు మరణములను గురించియీక్రింది వివరములు తెలియజేయవలెను:—వీరుడెన్నఁగ్రుండుండి జీబ్రాల్టర్ బొంబులువేయుటకై విమానములవిడ వెళ్లెరుట. ఇంకడచినమంగళవారముజరిగినది. తిరిగివచ్చుచుండగా మంచుకమ్ముకొని రాకేగారుతక్కినవారినుండి విడిపోయిరి. బుధవారముకాదు వీరికేళి బరము, డెన్మార్క్ సమీపముననుద్రుట్టబడ్డనపడియున్నది. శత్రువులసంగతి సందర్భములను తెలిసికొనుటకై మేజరురాకేగారు బుధవారము ఒకవిమానములో బయలుదేరిరి. కాని చిట్కలలో పడిపోయిరి. వీరుక్రిందికి దిగుటకాలోచించిరికాని, నీటిలో పడి యనుకలో కూరుకొనిపోయిరి. వీరిని బయటకు తీసిరి. కాని వైద్యకాలలో చనిపోయిరి.

బోస్టన్, చాంబరు లేనుగార్లు

కోకేశార్యాలయమున మాట్లాడుట

లండను జనవరి 26:—బోస్టన్ గార్లును, చాంబరు లేనుగార్లును, కోకేశార్యాలయమున నిన్నుచాలసేపు మాట్లాడిరి.

విక్టోరియాక్రానుపతకము

ఖానసాహెబ్దర్ గారికిచ్చుట

లండను జనవరి 26:—క్రీడా రజాగారు ఖానసాహెబ్దర్ గారికి స్వయముగ విక్టోరియా క్రానుపతకము నర్పించిరి.

### మాకోకోర్టుగారి ఉపన్యాసము

సామ్రాజ్యములోని చేళియలన్నీటిని పొగడుట.

లండను జనవరి 26:—కాలనీల సెక్రటరీయగు ఆన గుల్ హోకోర్టుగారు లండనులో ఉపన్యసించుచు యుద్ధములో సామ్రాజ్యమునందలి చేళియలన్ని యుచేసిన అమృత మగువనిని గురించిచెప్పిరి. మరియునిట్లనిరి:—ఇంగ్లాండుచేళియ ఇబ్బందితోనుండి సాహాయ్యమును ఆశించినప్పుడు సామ్రాజ్యములోని ప్రతిచేళియ ముందంజ వేసి సాహాయ్యముచేసి నది. ఈచేళియలన్నిటికి మనము ఋణగ్రస్తులమై యున్నాము. నైనికులను, ధనమును, ఇతరవస్తువులను ఎన్నిటిని సాహాయ్యముచేసినను వారికి అవి త్యాగముగాలేవు. కాలనీలన్నియు మాతృదేశము ఇంగ్లాండునెడ భక్తిక్రధలు కలిగియున్నవి. తక్కిన కాలనీలన్నిటికన్న డిక్షిజిఆఫ్రికాఎక్కువ సాహాయ్యముచేసింది. సింహళదీవులను, హిందూజాతము చేసిన సాహాయ్యము నిరుపమానము. ఇంగ్లీషువారు క్రానుకాలనీలలోని ప్రజలయొక్కయు, నితరజాతుల ప్రజలయొక్కయు ఆచార వ్యవహారములనుగౌరవించిరి. కాబట్టిఈసమయములో ఆయాజాతములు నొప్పుసాహాయ్యముచేసింది. ఈజాతములన్నిటికీ చేళియనందలి వర్షపుతీరపువరగకాలు, భూమికి చిట్టచివరనన్న యితర బ్రిటీషుదేశములవలెనే డిట్టుగు నేలను, ధనమును, సాహాయ్యముచేసింది.

హిందూజాతము సాహాయ్యము

ప్రపంచములో మూలములనున్న ఒక మనబాతి బారికేకాదు, మన రంగువారికేకాదు, మనజాతికి మనరంగుట చేరనివారికేకాదు యుద్ధసమయములో మనకంటె ధనసాహాయ్యముచేసినను, ఎంత జనసాహాయ్యముచేసినను, ఎంతవస్తు సామగ్రినివహించినను వారికి, అది ఒకత్యాగముగా లేదు. వారు వీరుచెప్పిన తెలివితక్కువమాటలను నమ్మి వెన్నతోవలనుపడిన తెలిసి తెలియనివారు కొందరు, ఇంగ్లాండుయుద్ధములో పడి కొట్టుకొనుచున్నప్పుడు ఇండియాలో వెదకెట్లలము పుట్టునని తలచిరి. ఇట్లు తలచుట కేవలము పొరపాటు కాని ఒక్కసంగతి మాట్టుకు నిజము. మనము మహిందూజాత ప్రజలయందు అపకమృకము కలిగియున్న యెడల ఆ తెలివి తక్కువవారు తలచినట్లే జరిగియుండును. హిందూజాతము నందలి మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, ధనికులు తమనేలను, ధనమును, వస్తుసమూహమును, మోటారుబుడ్లును, గుఱ్ఱములను ఇండియాన నేల వారిసర్వస్వమును సామ్రాజ్య రక్షణకు వినియోగించుడని ఇండియాదొరతనమువారి వశము చేసినట్లు వైస్రాయిగారు తెలిపినవాదము చదివి ఈ దేశములో ఏ మానవుడు ఆశ్చర్యసంభ్రమములను పొందకుండె? వైస్రాయిగారు తెలియ జేసినప్పటినుండి హిందూజాతము నుండి అన్నివిధములగు సాహాయ్యము ఆరని! సహాయమువలె సముద్రముల మీదుగా మనయుద్ధనావల సాహాయ్యమున నిరపాయముగా యాజేశములోనికి ప్రవహించుచున్నది. నేడు మన హిందూజాతపు నైనికులు ప్రాశస్త్య తెల్ల యము యుద్ధరంగములలో ప్రపంచము ఎన్నటికిని మరచిపోవుటకు వీలులేకీర్తిని సంపాదించుచున్నారు.

ఈజిప్టు, సింహళము.

సింహళము నేనను పంపుటయేగాక, ఈజిప్టు సింహళము కలసి యువరాజుగారి యుద్ధనిధికి 21 వేల పౌనుల ధనము రెండు మోటారు ఆంబులెన్ను పటాలములనుపంపినది. మూల దీవుల సుల్తానుగారు వేయి పౌనులధనమును పంపినాడు. వారి కాంగునుండి 705000 రూపాయలు యుద్ధమునకుసాహాయ్యముగా పంపబడినవి. ఇవి గాక యువరాజుగారి యుద్ధనిధికి నెలనెలకు హాంకాంగునుండి 18 వేల రూపాయలు రచ్చుచున్నవి.

కివనరు ప్రభువు సైన్యము

అలహాబాదుజనవరి27:—హిందూనీరు ప్రతీకకు లండను విలేజిరి జనవరి 25 వ తేదీని ఇట్లుల తంతివాగ్దనంపెను. అల్లరుమాటులోన్ను కివనరు ప్రభువుగారి సైన్యమునకుల సైనికుల కేరీరధీతియును అర్హతయును తక్కిన సైన్యము లన్నిటిలోని సయినికుల స్థితికినుమంతయును భేదములేదని పరాసు యుద్ధమంత్రిగారు క్లాఫించిరి. ఎప్పుడు డవులలో నున్న కోయలు ధనవీరుల ప్రజాపాతకాలల పటాలమును గూడ నాయకు చాచి చాలసంతపించిరి. ఇదివరకు సమ కూర్పబడిన పటాలములన్నిటిలో నిది చాలశ్రేష్ఠమయినదని పరాసు సైనికాధికారి సంఘమువారు నుడిచిరి.



# విరోధా మహాసంగ్రహము.

## ఆంగ్లేయ నావికావిజయము.

ఆంగ్లేయకత్రికల యంత్రాసాము.

నౌకాదళ సంఘమువారి రాజనీతికి కొనియాడుట.

లండను జనవరి 26:— ఆంగ్లేయకత్రికలు నౌకాదళ సంఘమువారి రాజనీతి కట్ట: కొనియాడుచున్నవి:— ఎందఱును ఆ యేజలలు చేసినను లక్ష్యముచేయుక నౌకాదళసంఘము వారు యుద్ధప్రణాళులను నిర్మించిరి. కిరి రాజనీతియంతయు కొనియాడ దగియున్నది. ఫిషరప్రభువుగారి ప్రేరణవలన నౌకాదళసంఘము వారిని యుద్ధప్రభుత్వండును నిర్మించు పద్ధతి నవలంబించిరి. వీరిపద్ధతిని మంచివిశేషముతో నవలంబించిరి. వీరివలంబించిన పద్ధతి సరియైనవని యిదివరకు జరిగిన నౌకాయుద్ధములవలన గ్రహపడినది.

జెక్కుఫోర్టుపజల అభినందించుట.

జెక్కుఫోర్టుపజల అభినందించుచున్నారని రెడ్మండు గారు సరదావిధు బెట్టిగారికి తెలిపివాస్తవ పంక్షరి. బెట్టిగారు జెక్కుఫోర్టు నివాసులు.

ఎడింబరాలో ప్రాధాన్యము.

ఆదివారము నౌకాయుద్ధము జరుగుచుండగానే ఎడింబరాలోని దేవాలయములలో ఆంగ్లేయులకు విజయము కలుగు నిమిత్తము దైవప్రాశ్నలు జరుపబడినవి. యుద్ధము జరుగు చున్నదనియు ప్రాశ్నలు సులప కలసిన దనియు ప్రావోక్షు ప్రభువుగారు కొన్ని దేవాలయములకు తెలిపావచ్చురా తెలియజేసిరి.

నావికులు చెప్పుసంగతులు

ఎడింబరాలో నావికులలో సంభాషించిన సందర్భమున వాఁట్లు తెలియజేసిరి:— ఆంగ్లేయనౌకలు జర్మను నౌకలకు కనుపడగనే వెనుకకుతిరిగి పోరిపో నారంభించినవి. జర్మను నౌకలను జేరుచేయు నుద్దేశముతో ఆంగ్లేయనౌకలు తలచినవి. ఆంగ్లేయనౌకలకు జర్మను నౌకలకును 15 మైళ్ల దూరముండ గా తెనక్రాసురు మొదలు ఫిరంగులనువేయ నారంభించిరి.

జర్మనులను తరుముట

జర్మనులను తారు పోవుచున్న దారిని కొద్దిగ దక్షిణాభి ముఖముగ మార్చిరి కాని క్రమక్రమముగ ఆంగ్లేయనౌకలు, మార మునుకూడ దీనికిని సమీపించగలిగినవి. జర్మనునౌకలు మందు గనులను సముద్రములో వేయుచుపోయినవి. ఆంగ్లేయనౌకలు చుట్టు ఫిరంగులందు దట్టముగపడుచు వచ్చినవి కాని, ఈగుం డ్లలోకొద్దిగ మాత్రమేతిరిగిరి. 8 మైళ్లదూరముకంటె సమీ పమునకు వచ్చి ఫిరంగులువేయలేదు.

బ్లాచరును ముంచుట

జర్మనునౌకలకు వెనుక బ్లాచరున్నది. దానిమీదలెను ఫిరంగులువేసి ముంచివేసినది. తెనకునవ్వుముకలిగి వెనుకకు రావలసినవైనను, అప్పుడు ప్రిన్సిపాలురాలు అనుక్రాసురు నాయకత్వము వహించినది. ఇది నష్టమేమియు కలుగకుండ తప్పించుకొన గలిగినది.

ఆంగ్లేయనౌకలు సురక్షితముగ నుండుట.

ఈయుద్ధమున వెల్లిన ఆంగ్లేయ యుద్ధనావల్నియు సురక్షితముగ నున్నదని వాస్తవకటన సంఘమువారు తెలియ జేయు చున్నారు.

బ్లాచరుమీది నావికులు.

బ్లాచరుమీద రక్షింపబడిన 50 మంది నావికులతో చెందుఆంగ్లేయ డిస్ట్రోయరులు, లీవురెవుకు వచ్చినవి. దెబ్బలు తగిలిన జర్మనునావికుల మంచుటకు మంచియోర్నాలులు చేయ బడినవి. రూపరమి చెందుకందలందుని స్వీప్సు ఫెర్రీ దగ్గరకు కూడ తీసికొనిరాబడిరి. వీరిని రైలుమీద ఎడింబరా కొటకు పంపు చున్నారు. ఈ జర్మను నావికులు యావనములో నున్నారు. మన నావికులు వీరికి గురులనిచ్చిరి.

నావలనురక్షితముగ రేవుచేయుట

ఆంగ్లేయ యుద్ధనౌకలను, డిస్ట్రోయరులను, సురక్షిత ముగ రేవుచేసిట్లు వాస్తవకటన సంఘమువారు తెలుపు చున్నారు.

తెను, మీటరునావలకు కలిగిన నష్టము.

నీటిమట్టమున కొక ఫిరంగిగుండు లగులుకలన, తెను నావకు నుండగనున్న గదులనుపోసికొనినది. దీని (ఇండా మిటెలిట) తనకు కట్టుకొని లాగికొనివచ్చినది. మీటరునావ

డిస్ట్రోయరు, యుద్ధములు చెడిపోయి పనిచేయలేక పోయినది. దీనిని లిఫ్ట్ యునునావలాగిగావచ్చినది. అనేకడిస్ట్రోయరులు నీటివెంటబెట్టుకొని వచ్చినవి. ఇదిర్వరలోనే మరమ్మతు చేయబడును.

నావికులకు కలిగిన నష్టము.

తెనుమీద 17 గురు నావికులకు దెబ్బలు తగిలినవి. తెనుమీద ఒక యుద్ధోర్నము, 9 గురు నావికులును చని పోయిరి. 9 గురు ఉద్యోగులకును, 3 గురు నావికులకు దెబ్బలు తగిలినవి. మీటరుమీద 4 గురు నావికులుచనిపోయిరి. ఒకరికి దెబ్బలు తగిలినవి.

వైనుఅడ్మిరలు డిప్టీగారిపోర్టు

వైనుఅడ్మిరలు డిప్టీగారిపోర్టు వచ్చినపోదనే, వివర మున్నయు వెల్లడింపబడును.

ఒకపడవకెల్లె చెప్పుసంగతులు

(మిని)అనుపడవ కెల్లె ఆంగ్లేయము పట్టణమునకు వచ్చెను యుద్ధముజరుగు చున్నప్పుడు తాను ఉభయపక్షముల నేరకు మధ్యనుండినవి ఇతడిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:— నేనెక్కడికి వచ్చుచున్నాను. అంతట అకస్మాత్తుగ దూర మున, పొగకనుపించె. త్వరలో నేనగ్గరనుండిరా నారంభించిరి. కొద్దికాలములోనే నాకు పెద్దయుద్ధపుటోడలను తరువాత డిస్ట్రోయరులను కనిపడినవి అంతటఫిరంగులు మోయసా గెను. ప్రతిపక్షక నారంభించినది. ఆయుధపుటోడ తెనరివై నవి తెలిసికొనుట కవకాశములేదు. యుద్ధ ముచేయుచున్న నౌకల చుట్టును దట్టముగ పొగ క్రమ్యుకొనిపోయిరి. నేనుప్రయాణము చేయుచునేయుంటిని. త్వరలోనే ప్రమాదమేమియు జరుగకండ తప్పించుకొనిరాగల నని తలచితినికాని, త్వరలోనే ఫిరంగులధ్వని మరెంతదగ్గర వినుకుట కారంభించినది అంతట బ్రిటిషువారి డిస్ట్రోయరు లనేకము మాకు మట్టుపడుచు ఫిరంగులనువేసి విస్వాసము చేయుచు ముందుకు పోయినవి. దూరముననున్న నౌకలనుండి గుండ్లమాకు సమీపముగనే పడుటకారంభించినవి. ఎటుకల వలెవచ్చిపోవుచుమీ మేముభయపడితిమి. మాలోమేమెవరు మాట్లాడుకొనలేదు. డిస్ట్రోయరు తరుమువైపుకువచ్చి జర్మను నావలమీద ఫిరంగులను కాల్చుచువచ్చిరి. పొగపోయినది. ఒకపెద్దయుద్ధపుటోడకు నిష్క్రమింపకొని ముందుకువచ్చినది. దీనిసమీపమున మరెయొకటి ప్రక్కకు ప్రక్రియన్నది. దానిచుట్టును, డిస్ట్రోయరులన్నవి ఆంగ్లేయులు ముఖ్య ముగ దీని మీద ఫిరంగులువేయుచుండిరి దీని చుట్టును ఫిరంగులగుండ్లపడి, ప్రేలి నీరువైకగయ నారంభించెను. తరు వాత మేముదూరమునకు వచ్చితిమి త్వరలోనేఅంతయు పొగ చుట్టుకొనినది. ఏమియు కనుపించలేదు.

తరుమకపోవుటకు కారణము.

లంచు జనవరి 26:— మొన్నటి నౌకా యుద్ధములో బ్రిటిషునౌకలు జర్మను నౌకలను తరుమకపోవుటకు ఈ క్రింది కారణము చెప్పుచున్నారు. ఫాక్ల్యాండు దీవులవద్ద జరిగిన నౌకాయుద్ధములో “లివ్ జిగ్” అను జర్మను నౌక పారిపోవు చు వెంటంటుచున్న “గ్లాస్ గో” అను బ్రిటిషునౌకను రా నియ్యకుండ చేయుటకు అనేక మందుగనులను సమద్రీయములో వేసినది. దైవవశము వలన “గ్లాస్ గో” గనులను తప్పించుకొని నది. తరువాత యార్ ములే వద్ద కూడ జర్మనీవారి మందుగనుల వలన ఒక నౌక మెరైను మునిగిపోయినది. ఈ కారణముల వలన క్రమనౌకలను తరుముట విపక్రమమని తలచుచున్నారు.

ఆమెరికా వారి అభిప్రాయము.

లండను జనవరి 26:— ఇంగ్లీషువారు నౌకాయుద్ధము లలో మిక్కిలివడిగాపోవు పెద్దనౌకలను ఉపయోగించుట నుం చుచిరారు. జర్మను నౌకలు మొన్న చేసిన చిలివీము నాపు టకు యుద్ధపుక్రాసురు చక్కగ మపయోగించెడివి. కవచ ములేని క్రాసర్లు, డ్రెడ్ నాట్లు, ఎందుకు పరికరాక నిజీసాల్తె పోయియుండును.

ఆంగ్లేయకత్రికలకొనియాడుట.

లాంఛను జనవరి 27:—లండను రిలేఖరి జనవరి 25న చేసిన వీ యం. కెల్లెట పత్రిక క్రిటుల తెలిపివాస్తవంవెను. వైనుపత్రిక క్రిటుల తెలిపివాస్తవంవెను వైనుఅడ్మిరలు బ్రాటీగారి విజయోత్సవము వత్సహికసంఖ్యోమున వివరించుట లో నేను డిజంబరు 126 తేదీన పండిత తెలిపివాస్తవంవెను వివరించిన దానికన్న నెంకయో యధికముగ పత్రికా నివచు

ము సహభావమును కలిగియున్నది. అపుడునేను జర్మనుల నాగును నౌకలు నేటికి బయటబడినదిగద యని స్పాగ్సుకో దాడినిగూర్చి పత్రికలు సమానసంతుష్ట భావమును వెల్లడించిన వని వ్రాసియుంటిని. వైము పత్రిక ఇటుల నుడువుచున్నది. రాజకాకాదళమున కుత్సర సముద్రమున యాజమాన్యమంతరించినదని గ్రాండు అడ్మిరలు వానుట్రిప్టిజుగారు గొప్పోర్టులును పలుకసాగిరి ఆయన కిప్పు డు తగినసమాధానము వచ్చినది” సముద్రమున యాజమాన్యమును వహించుటకు తనకున్న శక్తిని జర్మను రేవులను సంవృతముల నొనరించు దీక్షాప్రకటనమును గ్రేటుబ్రిటును దేశము మరల వ్యక్తికరించినదని మరియొకపత్రిక నుడువు చున్నది.

కార్మికాశోష్ణమాపన్యంత్రము.

సామర్థ్యమునగాని సత్తులమునగాని ఆంగ్లేయమాకులు జర్మను జస్టిసులను దాట ననకాశమును బయలుగలిగినవో జర్మ న్యాశోష్ణమాపన్యంత్ర మత్వధికపతనమును మరల మాచింప గలదని పాటుమాలు గెజెటు పత్రిక నుడువుచున్నది.

“బ్లాచర్”లోని నాకు చెప్పుమాటలు.

లండను జనవరి 27:— మొన్నటి నౌకాయుద్ధములో ముంచివేయబడిన “బ్లాచర్” అను జర్మనునౌకలోనివా డొక డు ఇటు చెప్పుచున్నాడు:—ఇదివరకు స్కార్ బరోమీద ఫిరంగులుకాల్చినప్పుడు నేను ఇంగ్లాండుతీరమునకు వచ్చితిని. అప్పుడుఉత్తరసముద్రమందలెటబ్రహ్మాండమున నౌకాయుద్ధ ము జరుగుచున్నదని అధికారులు మాకు చెప్పిరి. మొన్న మా నావలు 23 వ తారీఖున సాయంకాలము ఆలస్యముగా బయలు దేరి రాత్రియంతయు ప్రయాణముచేసినవి. నాటిరాత్రి సము ద్రము నెమ్మదిగానుండెను. మంచుపట్టలేదు. అకాశము నిర్మల ముగ నుండెను. మేము ఇంగ్లాండువై పడుటకు వచ్చు చుంటిమి. ఇంగ్లీషు నౌకలు అగగడినప్పుడు బ్లాచరులోనివానికి తొందరపుట్టినది. బ్లాచరు ఇంగ్లీషునౌక లను తప్పించుకొనజాలదని అందరు తలచిరి. బ్రిటిషు అగపడి నప్పుటి నుండి బ్లాచరు బ్రిటిషుఫిరంగులనుండి వచ్చు అగ్ని క్షము మధ్యనుండెను. బ్రిటిషునౌకలలో అంతిమంచిఫిరంగు లున్నవని మేము కలలోనైన తలచలేదు. ఒక ఫిరంగిగుండు మా నావమధ్యపడి పగిలినది. అనేకమంది చనిపోయిరి. బ్లాచర్ మునిగిపోయిన తరువాత చిక్కిన జర్మను కళాసులను ఇంగ్లీషువారు చక్కగ సన్మార్గించి వెచ్చు దుస్తులను, చక్కని ఆహారమును ఇచ్చిరి. జర్మను డిస్ట్రోయర్లకు గొప్ప దెబ్బలు తగిలినవి. బహుశా అవి జర్మను రేవులకు చేరియుండవు

బ్లాచర్ మునిగిపోవుట భయంకరము.

లండను జనవరి 27:— ఒక బ్రిటిషు డిస్ట్రోయరు జర్మనుయుద్ధనౌక యగు బ్లాచరు ఇంజనులలో బాగునయ్యు వానిని ఒకనిని ఎక్కించుకొని వచ్చినది తూర్పుతీరమున యున్న రేవులను ధ్వంసముచేయుటకు జర్మను నౌకలువచ్చిన వని వాడు చెప్పుచున్నాడు. బ్లాచర్ మునిగిపోవుట భయం కరముగానున్నది. నీటిలోపడి ప్రాణం లను రక్షించుకొనుట కు ప్రయత్నించుటకు ఆ యుక్తులు. విగిన తెగిరిలు, కా షు, చిరిగినదుస్తులగుల జర్మనునావికులు చనిపోయి నైకితేరిన చేపల మధ్య తిన్నుకొనుచుండిరి.

బ్రిటిషువారు నీటిలోతన్నుకొనుచున్న వారిని రక్షించుటకు బోటును దింపివచ్చుడు విమానమునుండి ఒక బాంబులు పడినది. యుద్ధనౌకకు కొన్నివందల గజములలో కొన్నిపడినది. ఇందు వలన నీటిమీదనున్న జర్మనుల నందరిని రక్షించుటకు మీలకే పోయినది. ఒక బ్రిటిషు డిస్ట్రోయరుకు జర్మను గుండ్రలను రంధ్రములు పడినవి. యుద్ధము జరుగుచుండగా జర్మను నౌక మెరైనులు బ్రిటిషు నౌకలను ముంచవలెని ప్రయత్నించినవి కాని బ్రిటిషు టార్పెడోబోట్లు వారి ప్రయత్నములను సాగ నియ్యలేదు. ఈ యుద్ధమును చూచినవారందరూ మహాభయం కరముగ నున్నదని చెప్పుచున్నారు. అందరును జర్మను డిస్ట్రో యరు ముంచబడినదని చెప్పుచున్నారు. “డెర్ స్టింగర్”కు మరి రెండు జర్మను క్రాసర్లకును పెద్దదెబ్బలు తగిలియుండునని అందరు తలచుచున్నారు. ఒక జర్మనుక్రాసరు మండిపోయినది.

లండను జనవరి 28:— మొన్నజరిగిన నౌకాయుద్ధమును గూర్చి రో డెవిడ్ డిటీగారు వ్రాసిన విషయములలో కొన్ని టిని వాస్తవకటన సంఘమువారు ప్రకటించిరి:— మన డిస్ట్రో యరు కొన్ని ఆదివారము వాడు ఉదయము 7½ గంటలవఱక తీరమును కాపాకాయుచుండెను. ఇంతలో క్రమపులనౌకలు అగపడిన. మన నౌకలు వారివై పడినవి. క్రమీనౌకలలో 4 యుద్ధపుక్రాసర్లు 6 తేలికక్రాసర్లు కొన్ని డిస్ట్రోయరులుండెను. వారి నౌకలు బ్రిటిషు యుద్ధము కొన్నివందల 14 మైళ్లదూరమున భూర్ముకు ఆ స్వేయములగా

అడవు జనాభా 27:— నిన్ను కంటారాబు తూర్పున  
యొద్దమునగిరి. (బ్రెజిల్ కేనల్) నాలుగువైపులు ఒక ఉద్యోగి  
కనెయినారు శ్రేణు సేనల్ ఎదురుకనెవ్వము కలిగినట్లు  
తోచుచున్నది. అని ఈ జెప్తుముఖ్యపట్టణమును కెయిలోనండి  
తెలుపుచున్నది.



అమెరికా

హోంబాయిలో భాను వా 1 ను నిరాయుధ నోయట్టలండును జనవరి 26:— హామ్స్ గును నిరాయుధముగ నోయట్టలండు భాను కృతశక్తును మొదటి.

ఆస్ట్రేలియా

దేశ ప్రధాన సౌకర్యములు  
లండును జనవరి 26:— అమెరికాను—ఇటలీ రుమే నియాదేశములు యుద్ధమునకు సిద్ధపడెదమనిననుగూడ వారికి దేశభాగముల నొసంగి సమాధానపరచుటకు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపదని భారను బురియనుగారు నుడివెదని వియన్నాలో అధికారికవిషయము ప్రకటించబడినది.

మార్పుకొనబడిన ఆస్ట్రేలియా దేశపు సేనలు  
అలహాబాదు జనవరి 27:— గియోర్నాడి ఇటాలియా ప్రతికట నియన్నా విలేఖరి ఇటుల వ్రాసెను. ముందునకు పంపబడిన ఆస్ట్రేలియా దేశములు సర్వీయాలో నోడిపోయిన దైన్యములే. వీనిని నిలువదైన్యములక్రిందను రాకపోకల పనులకొరకు ను వినియోగించెదరు.

పోర్చుగల్

పోర్చుగీసు పార్లమెంటు.  
లండును జనవరి 26:— సెనార్ కాస్ట్రోగారు తిరిగి ముఖ్యమంత్రి పదవిని అంగీకరించి ప్రస్తుతము అన్ని డిపార్టుమెంటులపరివారే చూచుచున్నారు.

రుష్యా

రషియా ప్రకటన.  
లండును జనవరి 27:— పెట్రోగ్రాడ్ కూర్పుప్రసియా లోని పిల్ కాల్వె పరగజాలో ముసేలను జర్మనులమీదపడి సన్నీలలోపాడించి వారిని మెల్ విష్ కెన్ లాస్ డెన్ వైపుకు తరిమినది. విస్సులానదితీరమున బోర్జిమాఫ్ గుమెస్ అను గ్రామములవద్ద జర్మనులు ముసేలనువెడలి అతితీవ్రముగపోరి. కాని ముసేలవానికి చాలవచ్చుముగొంది వెనుకకు కొట్టివేసి నదిసిగ్గర్ నాయెవకు ఈ భాగ్యముల జర్మనులకిరంగులుమన వానియెదుట నిశ్చలముగావినినది. గెల్ సియా ఆస్ లిస్ ముజా కోమిజా నాజెబాడర్ మెదాంకాలవద్ద శత్రువులు మంచిచురుకు గానున్నారు. అచ్చటకిరంగులు కాల్యమున్నారు. ముసేలవై పడుచున్నారు. అన్నిచోట్లను వెనుకకు కొట్టివేయబడిరి. శత్రువులసైన్యము 300 మంది ఉద్యోగులు ముగ్గురు మనకువైదొలుగ చిక్కినారు. బుకోవిలాలో మార్చేమియులేదు.

రష్యాలో మద్యనిషేధము  
లండును జనవరి 26:— పెట్రోగ్రాడ్ ప్రజలు 1918 లో 840 లక్షల (రూబెల్స్) గూలను మాత్రమే నిలువచేయగలిగె. 1914 లో మద్యము నిషేధించబడుటవలన 840 లక్షలను వారు నిలువచేయ గలిగె.

లిబోవియా జన్మినదాడి.  
లండును జనవరి 26:— నిన్నును లిబోవియా గురికజన్మిన కనబడి పట్టణమున సురక్షితమగు నొకభాగమున బాంబులను వేసెను. ఇంతలో కొటలోనండి ఫిరంగులు కాల్పులనుటచే నాడల్లిను సముద్రములోపడినది. అపుడొకచిన్నయోడ దానిని నాశనముచేసి అందున్నవారిని ఖియాలనుగా పట్టుకొనెనని వార్తా సంఘమువారు నుడువుచున్నారు.

రష్యా రాజ్యాంగ సభ  
లండును జనవరి 26:— పీటర్స్ బర్గ్— ఇంగ్లాండు దేశ మంతటనువును బహిష్కరించునని ఎవ్వరూ నెన్నడు తెలిచియుండ నట్టియు తెలపబడినదానికన్న వర్తమాన భారముగునటియు భారమును ఇంగ్లాండు జరిపించుచున్నదని యం. నెకోనపుగారు నుడివెరి.

అకాలసంధి.  
అకాలసంధి కలుగునకు నపాయము లేదుగద యను ప్రశ్నమునకు సమాధానముగ మిక్లెవర్గ్ మువారిలో సామ్రాజ్యాధిపతు లానక్వియెండోవెడకును సమ్రాట్యాసరకులకును ప్రభుత్వమువారు విస్తృతములనుగలిగి ఆయననుడివెరి బొంబాయి

బొంబాయి నిరీసన్లు  
బొంబాయి జనవరి 27:— బొంబాయి ప్రజలుమునకు చాలినంత నీటిసన్లు లేనందున కొన్ని నెలలనుండి యుదివరకు

న్న గొట్టములుగాక, కొత్తగొట్టములనుకూడ వేయుచున్నారు. ఈపని జూనునెలకు పూర్తియగును. పూర్తి అయినతరువాత బొంబాయి నగరమునకు యుదివరకు నీటియిబ్బంది ఏమాత్రము ఉండదు. 19 సంవత్సరముల కరకు ఎడతెగకుండ నీటి సప్లయజరుగును. బొంబాయి గవర్నరుగారు జరుగుచున్న పనిని నిన్ను పరీక్షించిరి. పనిపూర్తియగు నప్పటికి 72 లక్షల రూపాయలగును. ఇందువలన యుదివరకు కన్న రోజుకు కొట్టి 80 లక్షల గాలనలనీరు ఎక్కువ సప్లయ చేయబడును. రెండునెలలలో తూములు మరియెక్కువైర్ల పొడగును వెట్టుబడును. వైపుల: వేయుపని యిప్పటికే చాలవరకు పూర్తియైనది. యుద్ధము వలన పనికికొంచెము బాగుకలిగినను, వానకాలము వెల్లిపోయినప్పటినుండి పనిచురుకుగా జరుగుచున్నది. బొంబాయి మునిసిపాలిటీవారు 20 సంవత్సరములు ఆలోచించిన ఈపని మొదలు వెట్టిన 20 నెలలలో పూర్తియగుచున్నది.

బొంబాయి విద్యాసంఘము  
నూరు సంవత్సరముల ఉత్సవము.  
బొంబాయి జనవరి 27:— బొంబాయి విద్యాసంఘ వారు యిప్పటికే నూరు సంవత్సరముల క్రిందవైట్స్ లలో స్థాపించిన హైస్కూల్ నూరు సంవత్సరముల ఉత్సవము ఈనారములో జరుగుచున్నది. ఈకా: పు విద్యను వ్యాపింపజేయుట యీసంఘమువారి ముఖ్యద్దేశము. నూరుసంవత్సరమునుండి ఆపనినే చేయుచున్నార ధనమును చందాలవలన పోగు చేసి పాఠశాలలను పోషించు సంఘములలో ఇది మొదటిది. గ్రాంటుల నిచ్చుపద్ధతిమొదట ఈపాఠశాలలలోనే గవర్నమెంటువారు ప్రయత్నించిరి. విద్యార్థులకు దేశభావలద్వారా విద్యను నేర్పుటకు సాహసించినది యీసంఘమే మొదటిది. మిషనరీలు విద్యావ్యాప్తతకు చేయుచున్న కృషినిచూచున దేశీయులు విద్యావ్యాప్తతకు చేసిన ప్రయత్నములలో యిదియే మొదటిది. ఈసంఘమునండి 1825 సం॥లో దేశీయ విద్యాసంఘమునకి మరయొకటి ఏర్పడినది. హిందూదేశ బాలురకు విద్యాభాగముచేయుటకు అప్పటిలోకొన్ని సంవత్సరములవరకు మరయొక సంఘములేదు. ఈరాజధానిలో పిల్లలకు చేతిపనులు నేర్పించుటకు ఈసంఘమే మొదట ఏర్పాటులను చేసినది. ఇన్నిమాటలేలే? ఈరాజధానిలోని గొప్ప విద్యాప్రతిష్ఠాపలన కన్నిటికి యీసంఘమే కారణభూతము.

హిందూదేశ వ్యాపారము.  
బహుజనసమావేశము.

వాచాగారు గుణగోపవివేచన మొనర్చుట.  
బొంబాయి జనవరి 27:— వాణిజ్యకళాశాలలో బహుజనసమావేశము జరిగెను. సర్ బాను హీటుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. క్రీస్తుపుట్టుటకు మున్ను 3 వేల సంవత్సరముల మొదలు నేటివరకు ను హిందూదేశమునకును ఆసియా ఐరోపాఖండములలోని మారపుభాగములకును మిక్కిలితూర్పుభాగములకును (చీనమున్నగుదేశములు) జరిగినప్పు పాఠమునుగురించి డి. ఇ. వాచాగారు సింహాంలాకన విధానమున నుపన్యసించిరి. కైపుప్రభువు హిందూదేశమునకువచ్చువరకును వ్యాపార మత్యుచ్చ దశయందుండెను అతడు ప్రాగ్నింహదేశ సంఘమువారి హితై కాభిలాషియై వ్యాపారములను శుభ్రగోనటకుగారు కర్మయవ్యాపార సంరక్షకులగుపక్కలునుదిద్దించుటవలనహిందూదేశవ్యాపారము వీణించుటకు కారణమైనది. మరలవ్యాపారనిర్వహణములలో గొప్పపడుటవలననే హిందూదేశవ్యాపారము ప్రస్తుతాభివృద్ధిని పడెదమగలిగినది బొంబాయి యంత్రకాలా వ్యాపారము గూడ నిర్వహితము వలననే యభివృద్ధి నొంద గలిగినది. కాని కొన్ని నూతన సమర్థకములు మాత్రముసంరక్షణను నపేక్షించుచున్నవని ఆయననుడివెరి.

అపరాధకరణ మేజీవనముగ గలవారి  
కాశ్రయ మొసంగుట

బొంబాయి జనవరి 27:— నేరములుచేయుటయే జీవనముగ గలవారి కాశ్రయ మొసంగినందులకు ఈ నామదారుడును జిల్లాతాలూకా బోర్డులో సభ్యులునునగు నొకరివై నేరము మోపి ఎత్తుకపోయె నొకసంవత్సరము కరకును ధరావతు కోరుటచే నాయన బొంబాయి హై కోర్టులో నపియచేసెను. ఈయన భూములలో దొంగతనమే జీవనముగ గలవాడొకడు నివసించుచుండెను నేరమిత్తనైని మోపబడినది. కాని అంతమాత్రమున నది నేరమగునని హైకోర్టువారు తెలపలేదు. ఆయన సత్వైనవ్రతుడను గౌరవమును

కలిగియుండుటచే స్థానికమగు ననుమాన ముగోచమును తొలగింపనేరదని వారభిప్రాయబడి అపిలు సంగీకరించెరి.

హైకోర్టు నిర్ణయము  
బొంబాయి జనవరి 27:— హైకోర్టు నిర్ణయముపూర్తిగావచ్చుచున్నది. లోన్వాలా పోర్టెడాములు రెండును సిద్ధమైనవి. ఇవిరెండును పరీక్షార్థము వంపబడుచున్నవి. రావలసిననీటిని నిలువచేయుటకు తగినంతఎత్తుగ వావ్యాపదాము పూర్తియైనది మార్చినెలకడ సరికివచ్చుగూడ నుపయోగార్హమగును. హైద్రాబద్దామింకనునామ్రులలోనే యున్నది. కానివికగొట్టములపండ్తి పూర్తియైనది రెండవది మార్చినెలలో పూర్తియగును మొట్టటి జనరేటు లోపముకలగక పోయినచో వారమురోజుల క్రితమే విద్యుచ్ఛక్తి మరల కందియ్యబడును. వర్షములు సారంభించక మునుపే 40 వేలగ్రురముల శక్తి నివికలిగించును తక్కిన యూనిటులు క్రమముగ నుపయోగమునకు రాగలవు.

టైముస్ పత్రికాభిప్రాయము  
బొంబాయికి వీరివలన పొగబాధ తొలగును వీరివలన యంత్రముల సామర్థ్యమతిశయించును వ్యయము తగ్గును ఇది వ్యాపించునంత మేరలోనూతన పరిశ్రమల కవకాశము కలిగించుక ఇనుపదారుల టుపకరించును. దీని యుపయోగమింతంతని నుడువ వీలులేదు. ప్రస్తుతము 100 వేల గుర్రములశక్తిని కలిగించెదగ. పిమ్మట క్రమక్రమముగ హెచ్చించబడును

బకకూలీహత్య  
పూనా జనవరి 27:— దేనినూసోలోమను అను హెడ్డుకానిస్తేలిను, సాయననైదో, మోహను బాలకృష్ణఆచార్య, ఇటుకలుచేయువారిద్దరును, వివాదానుభవ నొకకూలీహత్య చేసినందునకై పూనానెమ్మ జడ్జిగారివద్దగ నేడు విచారింపబడుచున్నారు. దేనియిలు సోలోమను బకయింటిని కట్టించుచుండెను. ఇక్కడ చాలనుండికూలీలతో వివాదానుభవ కడచిన దీనింబరు 26-న తేడి, పనిచేయుచుండెను. కూలీలు పూనాదలను త్రవ్వించుచుండి. అప్పుడువివాదము కొకమట్టికుండ దొరకినదనియు, గోవిందను మరయొకకూలీతోకలిసి నితడుదానిలోనున్న సొమ్ము కాజేసిననియు హెడ్డుకానిస్తేలిని అనుమానించి సోలమను కూలీలనిద్దరిని తనయింటికివీలిపించి, చావగొట్టి హింసించెనట. వీరిలోతక్కినయిద్దరు ముద్దాయిలునీనికి సహాయముచేసినట. వివాదముకు స్త్రీమము తెగి చనిపోయెను. ఇతనిస్త్రీవామ ఆశ్శోగ్యస్థితిలో నున్నదయు, 7డు ప్రక్కయముకలు విరిగినట్లును వైద్యులు చెప్పుచున్నారు గోవిందుడు తమ్మునెట్లు బాధించినది వివరములను తెలియజేయుదురట్లు చెప్పెను: వివాదము చనిపోయినప్పుడు మరునాటి రాత్రివరకు నన్ను మొదటి ముద్దాయియింటోదాచిరి. అప్పుడునన్ను సోలోమనుభార్య వదిలివేసిరి. మొదటిముద్దాయి తలపొగాడుట్టి కొని మారుజేవముతో, వివాదముజేవమును వ్యాధామరంగమునందు పారవేసెను. తేను విచారింప బడుచున్నది.

కలకత్తా  
కుక్కమీద తుపాకి వేయుట  
ప్రమాదమునకుకలిక దెబ్బలుతగులుట.  
కలకత్తా జనవరి 27:— వారప్తరము కంటోన్మెంటులో సాన్జంటు పోక్తునగాగు ఒకకుక్కమీద తుపాకినివేయుచుండగా ప్రమాదవశమవలన, ఆవాయుహస్తేను అనువారికి దెబ్బ కలిగినది. దీనిమీద హస్తేనుగారు సాన్జంటుమీద కంటోన్మెంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసుచేసిరి. కాని ఫిర్యాదిముద్దయి లిద్దరు రాజీనాది. ముద్దాయి ఫిర్యాదికి 15 రూపాయ లిచ్చు కొనటకు యేర్పాటుచేసినాన బడినది. కంటోన్మెంటు ప్రాంతములో కుక్కలమీద యుక్తు తుపాకులు వేయరాదని, మేజిస్ట్రేటుగా దత్తపు చేసిరి.

బక గొప్ప బందిపోటు  
60 వేల రూపాయలను లూటీచేయుట  
కలకత్తా జనవరి 27:— రంగపురముజిల్లా కురి గ్రామంలోని ఫిరవడుకు నొకసామాన్యకారి యిట్లో 22 వ తేది గొప్ప బందిపోటు జరిగెను. 60 మంది తుపాకులు మున్నగువి పట్టుకొని, సామాన్యకారి యింటలో ప్రవేశించి 60వేలరూపాయల ఆభరణములను కొక్కుమును దొంగిలించిపోయిరి. ఈసందర్భమున జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేయుచున్నారు.

వారిసాలలోకి బందిపోటు  
తూర్పుబంగాళములో నింకను బందిపోటు జరిగినవని తెలియుచున్నది. వారిసాలలో కడచినవారమున మూడు బంది

పోల్సు లోని వివిధ పరిశ్రమలలోని పనిచేయుచున్న వారలలో గేరారి లోని వారికి ముందస్తు ప్రకటన, 6 వేల రూపాయల వరకు మరల నియమించుకొని పనిచేయుటకు అనుమతిని ఇచ్చియున్నది. ఇట్లు పనిచేయుచున్న వారికి ముందస్తు ప్రకటన, 6 వేల రూపాయల వరకు మరల నియమించుకొని పనిచేయుటకు అనుమతిని ఇచ్చియున్నది.

నాటి యంత్రాల

కలకత్తా జనవరి 27:—

నాటి యంత్రాల వివరములు. ఈ యంత్రాల వివరములు నాటి యంత్రాల వివరములు. ఈ యంత్రాల వివరములు నాటి యంత్రాల వివరములు.

జిల్లా పరిపాలనము

కలకత్తా జనవరి 27:—

జిల్లా పరిపాలనము వివరములు. జిల్లా పరిపాలనము వివరములు. జిల్లా పరిపాలనము వివరములు.

రైలు పట్టాలనుండి తొలగింపు

కలకత్తా జనవరి 27:—

రైలు పట్టాలనుండి తొలగింపు వివరములు. రైలు పట్టాలనుండి తొలగింపు వివరములు.

తరువాత సంగతులు.

తరువాత సంగతులు వివరములు. తరువాత సంగతులు వివరములు.

మహాచారి బాధితులు.

కలకత్తా జనవరి 28:—

మహాచారి బాధితులు వివరములు. మహాచారి బాధితులు వివరములు.

ఇంగ్లీషు మనుషుల పత్రిక

కలకత్తా జనవరి 28:—

ఇంగ్లీషు మనుషుల పత్రిక వివరములు. ఇంగ్లీషు మనుషుల పత్రిక వివరములు.

అలహాబాదు

కలకత్తా జనవరి 27:—

అలహాబాదు వివరములు. అలహాబాదు వివరములు.

సంయుక్త రాష్ట్ర దేశము యహాజననభ

సంయుక్త రాష్ట్ర దేశము యహాజననభ వివరములు. సంయుక్త రాష్ట్ర దేశము యహాజననభ వివరములు.

కొలంబో

కొలంబో జనవరి 27:—

కొలంబో జనవరి 27:— కొలంబో జనవరి 27:— కొలంబో జనవరి 27:—

బర్మి

బర్మి జనవరి 27:—

బర్మి జనవరి 27:— బర్మి జనవరి 27:— బర్మి జనవరి 27:—

మొజీరాలో జరిగిన యుద్ధము

మొజీరాలో జరిగిన యుద్ధము వివరములు. మొజీరాలో జరిగిన యుద్ధము వివరములు.

మొజీరాలో జరిగిన యుద్ధము వివరములు. మొజీరాలో జరిగిన యుద్ధము వివరములు.

డిల్లీ

డిల్లీ జనవరి 27:—

డిల్లీ జనవరి 27:— డిల్లీ జనవరి 27:— డిల్లీ జనవరి 27:—

అమెరికా పత్రికలు.

అమెరికా పత్రికలు వివరములు. అమెరికా పత్రికలు వివరములు.

ప్రెస్ బ్యూరో

ప్రెస్ బ్యూరో వివరములు. ప్రెస్ బ్యూరో వివరములు.

పరామర్శనము.

పరామర్శనము వివరములు. పరామర్శనము వివరములు.

సమయముగా చూచిన వానిలో

సమయముగా చూచిన వానిలో వివరములు. సమయముగా చూచిన వానిలో వివరములు.

విక్టోరియా క్రాసు బహుమతులు

విక్టోరియా క్రాసు బహుమతులు వివరములు. విక్టోరియా క్రాసు బహుమతులు వివరములు.

హాగ్ సమావేశము

హాగ్ సమావేశము వివరములు. హాగ్ సమావేశము వివరములు.

Indian Trade

Indian Trade వివరములు. Indian Trade వివరములు.

UNITED PROVINCE.

U. P. C. Committee's Representation to Govt.

U. P. C. Committee's Representation to Govt. వివరములు.

STOP PRESS TELEGRAMS.

UN-CORRECTED.

STOP PRESS TELEGRAMS. UN-CORRECTED. వివరములు.

LONDON, January 28.

LONDON, January 28. Press Bureau publishes the following preliminary account from Sir David Beatty of the recent battle.

LONDON, January 27.

LONDON, January 27. With reference to the recent reconnaissance from Mazerah a German wireless message from Constantinople stated that the English force covered by three gunboats attacked Turks near Kurnah on 21st inst, but was repulsed with heavy loss.

HAGUE.

HAGUE. At an important debate in the Parliament Socialists criticised the Government for refusing all information regarding foreign situation.



## FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT  
EUROPEAN WAR.

## WAR NEWS.

## GREAT BRITAIN.

The Naval Victory.  
Wisdom of Admiralty's Policy.

LONDON, January 26.

The papers are most enthusiastic in their praise of the Admiralty's policy in building battle cruisers undeterred by criticisms. The battles hitherto have remarkably confirmed the wisdom of the Admiralty's constructive policy inspired by Lord Fisher.

## Wexford Men's Congratulations.

Mr. Redmond has telegraphed to Sir David Beatty the congratulations of his fellow Wexford men.

## Prayers for the Navy.

Special prayers for the Navy were offered in Edinburgh churches on Sunday while the battle was in progress at the request of the Lord Provost, who telephoned to some of the churches.

## Bluejackets' Story of the Fight.

Bluejackets interviewed at Edinburgh said that the German fleet when sighted immediately turned and fled. British rushed to pursuit with the object of intercepting it. When "Lion" fired the first shot the fleets were about fifteen miles apart.

## An Exciting Chase.

The Germans slightly changed their course southwards, but the British gradually overhauled them, though the Germans were dropping mines as they steamed. It was an exciting chase, and shots fell thick round the British, but the Germans scored few hits. The range was never closer than eight miles.

## The "Lion" Sinks the "Blucher".

The "Lion" concentrated her fire on the "Blucher," which was the rearmost German, sinking her. The "Lion" was damaged and had to fall back in the line. The "Princess Royal" took the lead. The latter completely escaped injury.

## All British Warships Safe.

The Press Bureau states that all the British warships engaged in the recent action are safe.

## The "Blucher's" Survivors.

5-15 P.M. Two British destroyers have arrived at Leith with fifty survivors from the "Blucher." Splendid preparations had been made for the reception of the German wounded.

11-45 P.M.—About two hundred "Blucher" survivors were landed to-day at South Queens Ferry from a warship and entrained for Edinburgh Castle. Many were youthful and wore clothing lent by our bluejackets.

## Safe Return of all Vessels.

The Press Bureau states that all the British cruisers and destroyers have returned safely to port.

## Damage to "Lion" and "Meteor."

The "Lion" had some forward compartments flooded by a shell below the water-line and was towed by the "Indomitable." The destroyers "Meteor" was also disabled and was towed by the "Liberty." Both had a strong escort of destroyers. Repairs can be speedily effected.

## Total Casualties.

The total casualties were:—"Lion," 17 wounded; "Tiger," one officer and nine men killed and 3 officers and 8 men wounded; "Meteor," four men killed and one wounded.

## A Fuller Account Promised.

When Vice Admiral Beatty's report is received a fuller account of the action will be given.

## Graphic Account by the Captain of a Trawler.

AMSTERDAM.—The Captain of the trawler "Mini" has arrived here. He says he was between the hostile fleets during the battle, steaming howward. Suddenly he perceived on the horizon clouds of smoke which came quickly nearer. In a short time he observed big warships and later destroyers. Guns began to thunder and everything was trembling. He had no time even to ascertain the nationality of the fleet. Dense smoke soon enveloped the fighting ships. He continued his course and believed he would soon be out of the danger zone, but cannonade came mischievously nearer and nearer. "Thus, without noticing it, we were surrounded by a great number of British destroyers, which, firing and manoeuvring, passed us. Shells from a distant fleet fell close to us. We were frightened to death and quiet as mice. Nobody spoke. Repeatedly destroyers rushed past us like shadows, now and then firing at the Germans. When the smoke lifted we saw a big battleship on fire and another near her listing heavily surrounded by destroyers. She especially had been under fire from the British guns. Big waterspouts caused by exploding shells had been springing up around her, and one could see the flashes of the guns. Then the distance became greater, and soon everything was enveloped in dense smoke."

## British Press Unanimous in Praise.

LAHORE, January 27.

The "C. and M. Gazette's" London correspondent cables on the 25 January:—"In its delighted praise of Vice Admiral Beatty's exploit, the press is even more unanimous than was indicated in my message of 12th December (which expressed general satisfaction in connection with the raid on Scarborough that German skulkers had at last come out) The "Times" says:—"Grand Admiral Von Tirpitz has been boasting the royal Navy no longer controls the North Sea. He has his answer now. One paper even claims that Great Britain has re-asserted her power of commanding the ocean and enforcing the blockade of German ports."

## TELEGRAMS.

## Thermometer of German Hopes.

The "Pall Mall Gazette" foretells that when skill or luck gives our airmen a chance to attack the Zeppelins, the thermometer of German hopes will again fall heavily.

## Narrative of the Bluejacket of the Blucher.

LONDON, January 27.

The narrative published in Edinburgh of the Bluejacket of Blucher who also participated in the raid on Scarborough says that the men of "Blucher" were then informed that they were participating in a great naval action extending over the whole of the North Sea. He said on the present occasion that the German Squadron started late in the evening of the 23rd January to attack England and steamed all night. The night was clear and the sea calm. There was greatest excitement on board the "Blucher" but when the British fleet was sighted all on board knew that Blucher would never escape. She was under fire from first to last and had never dreamed of such gunnery as the British. One big shell burst in the heart of the ship and killed scores. When the Germans were picked up after the "Blucher" had sunk they were treated in the kindest manner warmed and clothed. Two German destroyers were badly damaged and probably did not reach the port.

It is pointed out in connection with the abandonment of the chase in the recent naval action, that in the Falklands action, according to an eye-witness on Board the "Glasgow" the "Leipzig" dropped several mines which the "Glasgow" only missed by a narrow margin. The same policy was pursued by the Germans after the Yarmouth raid when a submarine was sunk. Hence the danger of chasing the enemy's ships.

## A German Stoker's Description.

A destroyer has returned with a German stoker on board who said that the objective of the German fleet was east coast port. One of destroyers' crew said that the sinking of the "Blucher" was a sickening sight. Intermingled with men struggling in water were arms, heads and legs, and bits of clothing. Thousands of dead fish covered the surface of water on which seagulls were feeding. When the British launched the boat to save the survivors, a monoplane flew overhead and dropped bombs. Nearest fell a hundred yards from ship. This action prevented more Germans from being rescued. One British destroyer had her boilers pierced by a German shell. Throughout the action British warships were constantly attacked by submarines, but torpedo boats kept circling round and repelled the submarines. All men engaged say that the fight was most thrilling and declare that German destroyers were sunk. They believe that the "Derfflinger" and one of other two German battle cruisers were badly damaged. One of the latter was in flames.

## Deaths of Army Airmen.

## Two Fatal Accidents.

LONDON, January 26.

Details of the deaths of Major Raleigh and Captain Roche, which have been received, show that both participated in the air raid from Dunkirk, it is believed, on Zeebrugge last Tuesday. When returning they encountered fog, and Roche became separated from the others. His body was washed ashore near Dunkirk on Wednesday. Major Raleigh on Wednesday started scouting in a biplane, but got into difficulties. He tried to land and fell into a few feet of water. He was terribly injured and got caught in quicksand. He was extricated, but died in hospital.

## Mr. Harcourt's Tribute.

## England Indebted to Every Part of the Empire.

LONDON, January 26.

Mr. Harcourt, in a speech in London, referred to the wonderful work of the Empire during the war. He acknowledged the deep gratitude we owed to every corner of the Empire for their unexampled response to the needs of the motherland. There had been no sacrifice of men, money and material which seemed too great. He paid a heartfelt tribute to the Loyalty and devotion of the Dominions, specially remarking that none had rendered greater services than the Union of South Africa. Mr. Harcourt eulogised the most gallant services and munificent gifts from India and Ceylon, while the mother country had also reaped a great reward from the Crown Colonies and great tropical territories where Britain had always respected the sentiments and customs of the inhabitants. These and the West Coast of Africa had contributed splendid men and contributions of money as had all British possessions in the uttermost parts of the earth.

## India's Contribution.

Mr. Harcourt in his speech said:—"There is no sacrifice of men, money or material which seemed too great for those of our blood wideflung throughout the world, and not those of our blood or our colour only. There were ill-informed, blindly misguided fools who thought that when England was at war India would be in mutiny. They were wrong, but they might have been right if we had mistrusted our Indian fellow subjects. No-body surely can have read, without emotion, the noble, touching despatch from the Viceroy describing how the Rajahs and Rulers of Native States placed at our disposal their treasure and their trust. Men, horses, guns, motor-ambulances and all paraphernalia of modern war have for months crossed the Indian ocean in a steady stream without mishap and in perfect security under the convoy of our Navy, and to-day our Indian troops are making for themselves an imperishable record on the battlefields of France and Flanders."

Mr. Harcourt, in the course of further remarks, said that besides the Ceylon contingent, Egypt and Ceylon had sent twenty-one thousand sterling to the Prince of Wales' Fund and two motor-ambulances. The Sultan of the Maldives islands had sent a thousand sterling, Hong-kong had sent \$35,000 dollars, and six thousand dollars monthly to the Prince of Wales' Fund.

## German Bid for American Favour.

LONDON, January 26.

Dr. Von Bethmann Hollweg has been delivering to an American correspondent a long and laboured apology for his famous "scrap of paper" phrase and his policy generally for the purpose of influencing American opinion.

## TELEGRAMS.

He alleges that England in 1911 determined to throw troops into Belgium without the assent of Belgium. The allegation is absolutely false and is based on certain conversations between British and Belgian officers in the period between 1906 and 1911, making provision in the eventuality of German violation of Belgian neutrality. These conversations were warranted by the fact that Germany was establishing an elaborate net-work of strategic railways through barren and thinly populated tracks deliberately constructed to permit of a sudden attack on Belgium, as indeed Germany carried out in August. According to the Chancellor's code wrong, becomes right if the party to be subject to wrong foresees a possibility and makes preparation to resist it. Germany refused the proposal to respect Belgian neutrality. France did not. The reason for Germany's refusal may be rendered in the parody of Shakespeare's words "Thrice armed is he that bath his quarrel just, but four times he that gets his blow in first." Germany's real attitude was frankly given away by the German Secretary to the British Ambassador when he said "We had to advance on France by the easiest and quickest way." All apologies since forthcoming are only an afterthought and excuses to explain away a flagrant wrong. The Chancellor says; he may have been a bit excited at seeing the hopes of the work of his whole Chancellorship going to naught, but, seeing that at the date of this conversation Germany was already at war with France, the natural conclusion is that the shipwreck of Bethmann Hollweg's hopes consisted not in the fact of a European war but in the fact that England would not agree to stand out.

## Telling British Reply.

The Press Bureau to-night issues a most telling rejoinder refusing in clear and incisive language the whole fabric of Bethmann's statement.

## Mr. Bonar Law and Mr. Chamberlain.

Mr. Bonar Law and Mr. Chamberlain were engaged at the Treasury for a considerable time yesterday.

## V. C. Conferred on Khan Habadur.

The King has personally conferred the Victoria Cross on Khan Habadur Khan.

## Welsh Teetotal Troops.

A proposal which is commended by Mr. Lloyd George has been made to raise a teetotal company of the Welsh Regiment.

## Lord Kitchener's Army.

## French War Minister's Eulogy.

ALLAHABAD, January 27.

The "Pioneer's" London correspondent cables on 25th January:—"The French War Minister was greatly impressed with the quality of Lord Kitchener's army at Aldershot, whose physique and fitness, he said, equalled those of any troops. He also saw the Public Schools Brigade of Royal Fusiliers at Epsom Downs and was interested and delighted with it. The French staff expressed the belief that it was one of the best brigades ever got together."

## British Artillery Fire.

## Accuracy Eulogised.

LONDON, January 26.

Reports from the front eulogise the accuracy of British artillery fire. They say that on the 23rd instant, the Germans installed a heavy gun two kilometres behind trenches east of Festubert with the object of shelling Bethune. An aviator discovered the range of the German emplacement and a fourth British shell found the mark, destroying the gun. A party of German soldiers bringing another heavy gun into position half mile in rear were likewise dispersed. Three pumps the Germans were using to empty the trenches were also destroyed.

## Burma War Relief Fund.

LONDON, January 26.

The Burma War Relief Fund has now reached the figure of six lakhs of rupees.

## FRANCE.

## Paris Communique.

## Situation in France.

LONDON, January 27.

PARIS:—Last night's Communique said. The British last night repulsed fresh attacks on Givenchy near La Bassée and by a counter-attack re-occupied their positions of the previous evening. Fighting was hottest between Bethune and La Bassée road where the Germans left three hundred dead.

The Enemy yesterday evening in consequence of a violent attack already mentioned penetrated our trenches between Heurtebise and Foulon Wood west of Cronne. They were thrown into confusion by aerial bombs. We counter-attacked and according to the latest reports a portion of the ground namely Foulon Wood was recovered. Our troops in Argonne delivered two attacks in the direction of Saint Hubert and Fontaine Madame and succeeded in regaining a footing in the trenches recently lost and in wrecking several German saps. The Germans counter-attacked but were repulsed on the night's of the 25th and 26th. There was quiet in Alsace and Vosges.

## RUSSIA.

## The Russian Communique.

LONDON, January 27.

PETROGRAD.—Communique says. In the Pilsken region of the East Prussia we assumed the offensive and drove the enemy often at the point of the bayonet towards Malvischken Lasden line. The Germans again attempted to take the offensive on the left bank of Vistula in the neighbourhood of the villages of Borjmooff and Gumine but though their attacks were particularly fierce they were repulsed with heavy losses. The German batteries were silenced north east of Skierniewce. The enemy's activity in Galicia is increasing on the Iaslsk-

## TELEGRAMS.

Uk-Mijnevetak-Maidanka front. There were both the artillery fire and the offensive movement. The enemy were everywhere repulsed and we captured three officers and three hundred men. There is no change in Belhovina.

## Turkish Aerial Fleet Entirely Destroyed.

LAHORE January 27. The "Times" correspondent at Petrograd says that the Russians have sunk near Sinope a steamer carrying 16 aeroplanes, the entire Turkish aerial fleet.

Spirit Prohibition in Russia.  
A Striking Result in National Savings.

LONDON, January 26. PETROGRAD.—The Minister of Finance in a statement says that as a result of the prohibition of the sale of spirits in Russia, the national savings in 1914 amounted to eighty four millions of roubles as compared with thirty-four in 1913.

## Zeppelin Raid on Libau.

## Zeppelin Destroyed and Crew Captured.

The Press Bureau states that a Zeppelin appeared over Libau yesterday and dropped bombs on an undefended part of the town. The forts opened fire and the Zeppelin fell into the sea, when a small craft destroyed the airship and captured the crew.

## Statements in the Duma.

PETERSBURG.—M. Sazonoff, in a statement in the Duma, said that Britain was undertaking a burden far heavier than was ever expected of her.

## No Danger of Premature Peace.

Answering the question whether there was no danger of premature peace, he replied that the Government remained faithful to the spirit of Imperial manifests and agreement with Allies.

## BELGIUM.

The Fighting on Monday.  
Belgian Success.

LONDON, January 26. PARIS.—This afternoon's communique says:—"The Belgians progressed in the Pervyse district." The Germans attacked at dawn with a battalion eastward of Ypres, but the attack was stopped dead, three-hundred Germans being killed, including the commander of the leading company, who was found on the field. Companies of the second line were ordered to support the attack under the most accurate fire of our artillery, but were unable to emerge from their shelters.

## Attacks on British Lines Repulsed.

The Germans, after making slight progress during their five attacks on the British lines at Givenchy and Cunchy, were driven back, leaving many killed, and also sixty prisoners, including two officers. This attack was accompanied by attempts at a diversion on several points of our front.

## 300 Germans Killed.

The British found in one place on the La Bassee road three hundred German killed as a result of the attacks above mentioned.

## Enemy Stopped From Leaving Trenches.

Between the Bethune and Bassee road and Aix Moulette the enemy attempted to leave his trenches but was instantly stopped by our artillery and infantry fire.

## Allies' Trenches Penetrated but Recovered.

There was an artillery duel on the rest of the front between the Lys and the Aise, while west of Craonne the enemy made two successive attacks of a most violent character. The first was repulsed, but the second penetrated our trenches. We, however, regained almost all of the lost ground by a vigorous counter-attack. The struggle continues around the section of trenches still occupied by the Germans.

## Allies' Superior Artillery Fire.

While the enemy's artillery showed less activity than in the past few days, our artillery kept up an effective fire on the German positions. Our fire in the Saint Hubert district prevented an attempted attack.

## Enemy's Use of Trench Mortars.

The enemy made active use of his trench mortars against our positions at Hartmans-Weiler where there were fresh engagements.

## Bombardments.

The Germans also bombarded Thann, Lambach and Souheim.

## Belgian Progress.

PARIS.—Communique says:—"The Belgians have progressed on the Yser front in the direction of Pervyse."

## British and French Successes.

We broke a strong attack east of Ypres. One British battalion repulsed five attacks near La Bassee.

## Situation in Belgium.

LONDON, January 27. PARIS.—Communique says:—"Artillery fighting occurred between Nienport and Ypres. Statements made by the prisoners show that it was a brigade and not a battalion that attacked us eastward of Ypres. Enemy lost a battalion and half. Belgians have wrecked an aeroplane. It is confirmed from Givenchy and Cunchy that the Germans suffered severe reverse yesterday on La Bassee road at Bethune. Dead bodies of six German officers and four hundred men were picked up. Total German losses were therefore at least two battalions. Artillery duels have occurred from Lens to Soissons. We maintained our positions in the trenches, captured near Craonne. We repulsed four violent attacks on hill 200 near Perthes. German attack on Saint Hubert was repelled at point of bayonet. We destroyed at Saint Michel New pontons over Meuse. Elsewhere, quiet prevails."

## AUSTRIA.

Territorial Concessions.  
Semi-Official Announcement.

LONDON, January 26. AMSTERDAM.—It is semi-officially announced in Vienna that Baron Burián declares that Austria will refuse territorial concessions to Italy and Rumania even if it means their intervention.

The Exchanged Austrian Troops.  
Units Beaten in Serbia.

ALLAHABAD January 27. The "Pioneer's" London correspondent cables on 25th January:—

The Vienna correspondent of the "Giornale d'Italia" states that the Austrian troops sent forward consist mainly of units beaten in Serbia. They will be used as reserve and on communications. (Censored.)

## AMERICA.

The "Farn" at Porto Rico.  
To be Interned.

LONDON, January 26. WASHINGTON.—The "Farn" has decided to be interned.

## GERMANY.

## A German Cruiser Torpedoed.

LONDON, January 26. MALMOE.—It is reported that a submarine torpedoed the German cruiser "Gazelle" off the island of Rugen. The cruiser managed to reach Sassnitz. The damage is not known.

## Food Supply.

## Action Regarding Wheat and Meat.

A German official statement says that the Federal Council has decided to seize all stocks of wheat and flour on February 1st. All business transactions in flour have been forbidden from to-day. Municipalities have been instructed to regulate the supply of meat, etcetra. The Government will distribute wheat and corn in proportion to the number of inhabitants.

## Treason Sensation in Germany.

## Kaiser's Friend Arrested.

A sensation has been caused in Germany by the arrest of the commercial magnate and friend of the Kaiser, Senator Possehl of Lubeck, on a charge of higher as not and trading with the enemy.

## MISCELLANEOUS.

## Large Fast Ships.

## Wisdom in Employing them.

LONDON, January 26. American critics dwell on the wisdom of employing large fast ships. They say that only battle cruisers could have checked the most recent German foray. Unarmoured cruisers would have gone down like nippers and dread-noughts left hulls down.

## GENERAL NEWS.

## PORTUGAL.

## The Portuguese Cabinet.

## Senhor Castro Resumes Premiership.

LONDON, January 26. LISBON.—Senhor Castro has resumed the Premiership and taken temporarily all portfolios.

## MISCELLANEOUS.

## Andamans Administration.

In connection with the question of the re-organisation of the Andamans administration, which has been under the consideration of the Government of India, it has been decided to discontinue recruitment for the Commission which, in course of time, will disappear automatically, the work being carried on by officers on deputation from India. Steps are now being taken to draft several junior members of the Commission into the Indian police.

## INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

## WAR NEWS.

## CEYLON.

## Messages to Soldiers at the Front.

COLOMBO, January 27. The "Times of Ceylon" says that it is understood that the Ceylon Government have under consideration the question of falling into line with the Imperial scheme where by residents in Ceylon and other British colonies or possessions, whose relatives are engaged in the war in Europe may have been reported missing wounded, may make cable inquiries as to the welfare of their relations at specially reduced rates, the cabling charge to be determined according to the old week-end rate of one quarter the private rate. An official announcement is expected shortly.

## DELHI.

## War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 27. The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated the 26th January:—

## The Naval Victory.

## The French Press.

The entire French Press sees in the British naval victory triumphant proof of the British naval supremacy. The Minister of Marine, interviewed by the "Times" correspondent, said the result was due to superior guns. British submarines caused loss, but could

not win victories. It had been proved that ships armed with powerful guns were most dangerous adversaries.

## The American Press.

The American Press regards the victory as confirming the theory that superiority in guns and speed must prevail. It is recognised that the grand fleet really controls the North Sea and the illusions of the enemy to the contrary were dispelled by the recent fight.

## Times Views.

The "Times" says larger results depend not only upon the destruction of "Blucher" but perhaps even more upon the degree of injury inflicted upon the two battle cruisers available. So, re-currence of bombardment and raids on the east coast was rendered less probable and invasion less feasible. Germany was never well off for cruisers and her total loss of cruisers since the war began has been great.

## A French Communique.

A French communique again records artillery combats and destruction of St. Michael bridges completed by the French artillery.

## Eye-witness Version.

The "Eye-witness" in British Headquarters says:—Having obtained range of the enemy's batteries we can generally silence them.

Little news is reported from the east north Vistula but only encounters between small detachment on the left bank, taking and retaking trenches without any substantial change. In Galicia there is activity among the Austrians in all passes of Carpathians particularly in Dukia.

## GENERAL NEWS

## CALCUTTA.

## Dog-Shooting in Barrackpur.

## A Case in the Magistrate's Court.

CALCUTTA, January 27. Yesterday, before Lieut-Col. N. T. Parker, Cantonment Magistrate of Barrackpur, a case brought by Ahmad Hossain against Sergeant Plockman of the 10th Middlesex Regiment on a charge of accidentally nitting the complainant while Plockman was engaged in shooting a dog in the Cantonment area, was amicably settled, the defendant paying Rs. 15 to the complainant. The Magistrate issued a general order prohibiting dogshooting in the Cantonment area.

## A DERAILMENT.

## Driver and Fireman Killed.

NATORE, January 28. The Engine of a down goods train ran into a dead end and derailed with five wagons blocking both gauges at 150. Driver and one fireman killed. Darjeeling and Assam mails are expected to be detained about five hours. Passengers are not transhipped. The Line is being diverted.

LATEP.—Line was diverted and mails passed at 10 hours.

## Temporary Huts for Small-pox Patients.

CALCUTTA, January 28. There is no more space in the Campbell Hospital here for small-pox patients. So, the Calcutta Health Officer is providing additional accommodation in ranges of temporary huts that are being set up in neighbouring compounds.

## The Englishman on Rotatory Press.

CALCUTTA, January 28. The "Englishman" is printed for first time to-day on rotary presses capable of turning out 25 thousand copies per hour, which the management of this old established Journal have now installed.

## A Daring Dacoity.

## Sixty Thousand Rupees Looted.

CALCUTTA, January 27. A daring dacoity was committed in the house of a rich money-lender in Kurigram in Rangpur district on the night of the 23rd instant. About 60 dacoits armed with guns, revolvers, and spears entered the house and carried away Rs. 60,000 in cash and jewellery. The District Magistrate is conducting an enquiry. (Censored.)

## Further Dacoities in Eastern Bengal.

CALCUTTA, January 17. Dacoities continue to be reported in eastern Bengal. Last week three were committed in Barisal. In the first 50 armed dacoits raided the house of a villager Garuria and carried away six thousand rupees. In the second 25 dacoits armed with dangerous weapons entered the house of a Mahomedan of the village Barria and looted seven thousand rupees. The third took place in the house of one Tarap Sirdar of the village of Kalijira. Here there was a fight between the dacoits and inmates in which Tarap's daughter was killed.

## Fire in a Jute Mill.

CALCUTTA, January 27. A fire occurred to-day at the Ganges Jute mill, Sibpore, Howrah, property of the Ganges Manufacturing Company and alarm was received in Calcutta early in the afternoon and two motors were sent from the headquarters with assistance from other stations. The outbreak occurred in a large godown of the mill stated to be packed with some thousands of bales of jute. Portion of the brigade returned to Calcutta in the evening though fire was expected to continue some hours.

## Detailed Proposals.

CALCUTTA, January 27. Other chapters give detailed proposals for reduction of the over heavy districts and sub divisions, for improved maintenances of record of rights for management of local affairs in rural areas, and also for a village organisation and for dealing with such questions as those of the Anglo-Venacular schools and economic pressure on the middle classes. As regards the economic remedies the Committee summarize their recommendations as follows:—(1) Appointment of a Director of Industries a part of whose duties should be to investigate promising local lines of industrial work and to control factories for the demonstration of new industries. (2) Appointment of expert factory Managers under his orders. (3) Appointment of more European Deputy Directors of Agriculture for demonstration work. (4) Allotment as soon as possible of specific functions to the District and the Sub Divisional officers in respect of co-operative credit and practical training of Assistant Collectors in this important subject. (5) Co-ordination of departments of industries co-operative credit and agriculture with their own heads under a high controlling officer.



I  
వేంకట రత్న కవి

உயர்வு,

“శ్రీరీకృష్ణులైన యాంధ్రీపండితులగు బ్ర॥శ్రీ మహా<sup>1</sup>పాధ్యాయ కొక్కొండ వేంకటరత్నము పంతులుగారిని గూర్చి రాజమహేంద్రవరమున నలరారు వసురాయపుస్తక భాండాగారమువకు కాభిగానున్న శ్రీ ఆంధ్రీభాషాభి వ్యసనీ సమాజకుల విషాదమును కృతజ్ఞతయు దెలుపుటకై వసురాయ పుస్తకభాండాగార మందిరమున, ఈనెల 24 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు, బ్రహ్మశ్రీ కవిరాజు శ్రీ పాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి యాధిపత్యముక్రింద, సామాజికులును, ఇతరపౌరులును సభకూడి, యాదినవ తీర్మానములఁ గావించిరి.

1 - వ తీర్మానము:— శత్రుకవిగారి జ్ఞాపకార్థము,  
 మా 25 లు విలువగల చిత్రపటమును (నాయుండి, ఆంధ్ర)  
 భాషాభి వర్ధనీ సమాజమువారు, వసురాయ పుస్తక భాండా  
 గారమున కొనుగొనుట.

ఉపపాదకులు:— మ-రా-రా-శ్రీ అక్కరాజు నరసింహా  
రావుగారు.

అమోదములు:— 1. కార్యదర్శి.

2. మ-రా-రా-స్త్రి చింతపెంట

2-వ తీర్మానము:— ఈ సమాజము సమయమున, ప్రతి వత్సరము, 'రత్న కవి బహుమానము' పేర సామాజికులలోఁ జక్కగ నుపన్యసింపగలవారికి రూ. 5 లు విలువగల ఆంధ్ర గ్రంథముల నొసంగుచున్నది మ-రా-రా-శ్రీ, అద్దంకి సత్య నారాయణకర్మగారు హద్దానముజేసిరి. వారల యాధార్యము నకు మృత్యురజతా పూర్వకవందనములు.

ఉపపాదకులు:— మ-రా-రా-శ్రీ, నాగసముద్రము వాసు  
దేశరావుగారు.

అమోదకులు:—1 మ-రా-రా-శ్రీ, మండలి నీతారామయ్య  
గారు.

2. టి. భీమరామయ్యగారు.

అధ్యక్షుని రసవంతమగుపద్యాసానంతరము అధ్యక్షునికి కార్యదర్శి వందనములతో సభ మిగుల జయప్రదముగ ముగిసెను

పుతా శ్రీ రామమూర్తి, కార్యదర్శి.

## II

వివాహ విభ్రమోచ్ఛేదనము.

అయ్యో,

కొందరు కాశ్మీరులు రజస్యలావివాహములవలన వ్యసంకరముగనుచి, వేదకాశ్త్ర విరోధమున నభిలాషులగుచున్నారట. అట్టివారు వేదకాశ్త్రములెఱుంగని వామధారక మృతులని మే మిప్పుడు చూపుచున్నారము.

యజుర్వేదములో “వసవస్త్రావ్యక్వాంతం గాయత్రేణ  
 ఛందసాంగిరస్వధ్రువాసి పృథ్వి వసీధారయామయ ప్రజావే  
 గాయస్తోమై శ్చాక్షరేమి సువీగ్యం సహతాః యజమానాయ  
 రుద్రాస్త్రావ్యక్వాంతం త్రైమృణేన ఛందసా.....” అను  
 మంత్రములో - రుద్ర - ఆదిత్య - రమ - వైశ్వానర బ్రహ్మచారుల  
 యొక్క వయస్సులను, త్రిష్టుప్ - జగతి - అనుష్టుప్ - గాయత్రీ  
 ఛందములద్వారా చూపించబడినది. వసుబ్రహ్మచారి గాయ  
 త్రీ ఛందమునకు సమాసము - అనగా నిగువదినాలుగు సంవత్స  
 రముల వయస్సుగలవాడనియు, రుద్రబ్రహ్మచారి  
 త్రిష్టుప్ ఛందముల్యుడనగా (41) నలువది నా  
 లుగు వత్సరములవాడని, ఆదిత్యబ్రహ్మచారి జగతిఛందముల్యు  
 డన (48) నలువదియైదినిది యేడుబువవాడని, వైశ్వానరబ్రహ్మ  
 చారి అనుష్టుప్ ఛందమునకు సమానుడన (32) ముప్పైరెండు  
 వత్సరములుగల వాడని చెప్పబడియున్నది ఇదేప్రకారము  
 ఐదునొకండవ యధ్యాయమునందరువది యొకటి మంత్రము  
 బ్రహ్మచారిణీ స్త్రీలను, జనయః - గ్నా - చరాత్రీ - ధిషణా - అని  
 తిరి - అని చెప్పబడినది పశువైదవ యధ్యాయములో బ్రహ్మ  
 చారిణులవయస్సు (17) పదునేడు మొదలుకొని యిరువది రెండు  
 వరకు చెప్పబడినది. శుశ్రుతముందు “పంచవింశతీతోవృషే  
 మాన్షురీశుషావశే సమత్యాగతవీర్యాతావానీయాత్ దక్ష  
 లోధివః” అనియున్నది. ఋగ్వేదములో “అక్షేవోధ్రు

యంతామశీష్టః శబ్దగ్ధాః శశయా అప్రదుగ్ధాః సవ్యాసన్యా  
యవతయోభవం తీర్థహస్తేనానా మసురత్వమేకం ఈమం  
త్రమందు, అప్రదుగ్ధాఃశేనన-అనగాకన్య, హలుపిందని  
గోవునతను, అశీష్టః-దాల్యావస్థ రహితమైనదిగాను, సవ్యాస  
న్యా! మాతనావస్థయొక్క భూగర్భస్థిమయ, శబ్దగ్ధాః-కన్న  
విధమలైన యంత్రీనుశ్చరహారములు కలదియును, శశయా-  
కాహరమును దాటినదియునై, యంత్రయః-పూర్ణయఃవాదస్థ  
లోనుండునదియునై యుండవలెనని చెప్పబడినది. అభస్యతేద  
మంది “బ్రహ్మచర్యేణకన్యాయువానం విందతేపతిమ్” బ్ర  
హ్మచర్యానంతరము యోననుడును తనకు సదృశుడునైన పతిని  
వరింపవలయునని యున్నది. యజుర్వేదము ద్వంద్వకాధ్యాయ  
ములో 62 వ మంత్రమందు వరింప-యోగ్యముగాని పరలక్ష్య  
ములను చూడుడు.

భాష్యము:— “హే ని ఋతే జేవీ! త్వమ  
స్మత్ ప్రేతస్య తస్మై రస్య సంబంధినం విహాయాశ్చ మిచ్ఛా  
నువృత్తమ యజమానం మేచ్ఛ । యామిత్యా మర్విహి నేత్యా  
తేఽనునమశ్శతవైశ్చతుభ్యమను.

భావాంః:—పే! ప్రేయో! యూయసు పురుషార్థుః  
 స్నేహబంధిః, పురుషాః పతిః మేచ్ఛతః, ఆప్తసీతీగృ  
 హ్నిత యథాపుణ్య సోత్తమ ఫలప్రదానేన జవాక రంజ  
 యతితథాభవతః, ఏవంభూతాభ్యాయామ్మధ్యం వయం నమః  
 కర్మః, యథాయమలసేభ్యఃస్తేనే భ్యక్త్యప్యథగ్ వద్రేయహి  
 తథా యూయసుపిత్తధ్వం” (1201-పేజి)

కథావరులు చెప్పదగిన మంత్రములు సయితము ప్రాథ  
వివాహములను స్థాపించు చున్నవి. మతాంతరులు మనదేశ  
మున ప్రవేశించిన తరుణమందు అవివాహిత కన్యలను చెరబట్టి  
బలవంతమున వైశాఖ వివాహములు ప్రారంభ మయినపుడు  
మనవా రాశధర్మముగా బాల్యవివాహము లారంభించి కా  
స్త్రీ బంధులు గావున స్వృతులలో కొన్నిమాత్రము చేసికొని  
యొన్నవారు. అందలి కృత్యాసములు గమనింపుడు. శిష్యు  
బోధలో "అప్తవన్నా భవేద్దాని—..... దశవన్నా భవేత్క  
న్యా అత ఊర్ధ్వం రజస్వలా" అని 10 సంవత్సరముల దానిని  
కన్యయనియు సంస్కార చత్వరములలో దేవస్మృతి యని  
యదాహరించుచు" సప్తాష్టా కన్యకా నామ్ని—యని యేడు  
వత్సరముల దానిని కన్య యనియు, బ్రహ్మపురాణముగా  
"వింశత్యద్వా యదాకన్యా" ఇరువదేండ్లుగల దానిని కన్యయని  
వివాహ తత్కర్ణములో కాశ్యప స్మృతియని యదాహరించు  
చు "ద్యాదశేతు భవేత్కన్యా" యనియు, భారతము ఉమా  
మహేశ్వర సంవాదములో "ఋతుస్నానాత్తు యాతుర్ధా సా  
కన్యే త్యభిధీయతే " యని ఋతు మతి యైనది కన్య  
యనియు నీలాగున నానావిధములుగ నున్నది. దీనినిబట్టి యో  
చించగా మతాంతరుల యనాంతరము తక్కువయగు నట్లెల్ల  
కన్యలనయియు హెచ్చునట్లు నిర్ణయించు కొంటు తోచు  
చున్నది. మత-వానిష్ఠ భక్త్యాత్రయులలో ఋతుమతియైన  
మాడుసంవత్సరములకు వివాహము చేయవలయునని చెప్పబడి  
నది. "ప్రాగృతోః కన్యాయాః నదానం ఋతావశి" యోగేంద్రుని  
వాన్నకో నలభ్యతే" యనియు కలదు. గృహ్యసూత్రములలో  
"త్రిరాత్ర పక్షక్రమణేషి సతుర్ధి కర్మావంతరం పంచమ్యాని  
రాత్రావభిగమనం" బని వివాహసంతరము రెండు నాటిరాత్రి  
గర్భాధానము చేయవలసియున్నది. "వివాహేవిత్తతే తంత్రే  
షోమకాలే ఉపశిశేః కన్యాఋతురాగచ్ఛేత్ కథంకుర్యంతి  
యాజ్ఞికాః" అనగా వివాహకాలమును కన్య ఋతుమతి  
యైనయెడల యేమిచేయవలయునను శంక కేవిధమున చెప్పి  
యున్నది. "అనంతీ మాహుః పంచత్వారిత ప్రంతం ప్రవతతే"  
పరాశర మాధవీయమునందు "వివాహ రహితా నామపి బ్రహ్మ  
వాదినీ నామపయనాభ్యుదాదిభిః ఉత్తమలోకసంభవా" అని, ద్విజశ్రీలు సదా బ్రహ్మచర్య తత్సరలై యుండవచ్చు  
ననియుగలదు. ప్రతిగ్రంథమందును కన్యలను వర్ణించుటలో  
"వ్యజస్తనీం—షేనోన్నత పంచస్థితీ—సర్వావయవ సంపూర్ణా—  
యని ప్రాథమమున్నను దెబ్బయిండుట సర్వసంపేద్యము. ఇనక  
రజస్వలాసంతరవివాహము మోక్షమగు గాదనుట కేవలము స్రమి  
యని శుద్ధమగుచున్నది. ఇదియు మన మేకాదశమచేతని రు  
ద్ర్యోగులును, ఆలమ్యులును, సాహసహీనులును, మర్షులును,  
సల్పాయుష్కులును, నిల్పాయుష్కులు, సమమన్నారహిణి  
సంభయచేత దేశమందరి శ్రీలను అజిషీతులనుజేసి మూర్ఖులు,  
సంయట సంభవించియున్నచో ఆట్టి వాన్యవివాహముకు  
సమూలముగ త్యజించి కేవలాని విధించిచోద్యుః తన నా  
వస్థలో పరిణమించుటచేసి నేతలు మిక్కిల కల్యాణగుండు  
కారకులై చేతము నుద్ధరించురని ప్రాథమము  
హింమాపురం ఆంధ్ర నారాయణసూరి

# ఆయుర్వేదోపన్యాసము

బరంపురము.

మన రాజధానియందు ఆయుర్వేదము విషయమై యుండిరినది నిజము మహాపాతకము చేయుచున్న ఆయుర్వేద మారాండ భిక్షువుల వైద్యుల పండిత, డి. గో. పాణిచాగ్గారు ఈ సంవత్సరమున కలకత్తా మహావర్ణమున జరిగిన అఖిల భారతవైద్య ఆయుర్వేద మహావర్ణమున యున్న యిది తిరిగివచ్చుచు ఈ నెల పదునెడవ తేదియందు మానగరము ను విచ్చేసిరి. మాపురమున శ్రీ ఆచార్యుల వారి యెరుగని వారు చాలాకొద్దిగ నుండుటచే నిచ్చటల రాజకీయోద్యోగులు శ్రమింతులు న్యాయవాదులు వైద్యులు మొదలగు వారితో భిక్షువుల వారివారికి దీక్షిస్తు అసాధ్యమైన వారు నైద్యమనుష్యులు కొనుటచే మాపురమందలి మహాయేద్యులను గురించి యొకయుపన్యాసమువారు గావించిరి. నాటి సభకు మాజిల్లా కలెక్షన జడ్జిగారు మ.రా.రా.శ్రీ, కే. శ్రీనివాసరావు పంతుల వార గ్రాసనాధిపతియును హాజరయిరి. సభ పుంజున సభకులు చేరుటచే నిండి నిడికృతమై యుండెను. తరువాత గ్రాసనాధిపతిగారు శ్రీ ఆచార్యులవారు ఆయుర్వేదప్రచారము విషయమై మిగుల కృత్యపరియాసములతోచి చేయుచుండెడి మహాకార్యముల నగ్గడించి వారచ్చట జేయు పరిగ్రహమును గురించి నూచించిన యనంతర మార్యులవారు లేచి గంభీరముగ చక్కని యుపన్యాసమును గావించిరి. అందు సారాంశ వివరింప వ్రాయుచున్నాడను. ఆయుర్వేదము ప్రాచీనము. వేదకాలమునందును వ్యాప్తి నందియున్నది. ఆ కాలమున నీతి ప్రవర్తనలకు నుండిన వార్యులైన యి. వి.యెక్క ప్రాచీనత ఋగ్వేదము నందలి మంత్రాధికములవలన తెలియుచున్నది. ఈ యాయుర్వేదము చికిత్సాసాక్ష్యము కొరకు 1 శిశులంతయు 2 కాలాకృతిలక్షణము 3 కామవికల్ప 4 భూతవిద్య 5 కామాకృత్యము 6 అగదతంత్రము 7 రసాయనతంత్రము 8 వాచికతంత్రము. అని యునివివిధములుగా విభజింపబడియున్నది. ఇట్టి విభాగములతోక వ్యాప్తి నందిన యాయుర్వేదమును బౌత్తరాహభివృద్ధి వాఙ్మతాభివృద్ధియని రెండువిధములుగా విభజింపవచ్చును. అందు ఉత్తరహిందూస్థానమున నీవిషయమున జరిగిన యభివృద్ధి బౌత్తరాహభివృద్ధి. ఇది చరకప్రక్రియ సుఖత ప్రక్రియయని రెండువిధములుగ నున్నది. అందుచరప్రక్రియ ఆయుర్వేదము బౌత్తరాహభివృద్ధియని చెబుటను. సుఖత ప్రక్రియ ఆయుర్వేదము బౌత్తరాహభివృద్ధియని చెబుటను. ఇట్లు బౌత్తరాహభివృద్ధి యంతయు బౌత్తరాహభివృద్ధియని చెప్పవచ్చుచికిత్సాసాక్ష్యమునది యావిషయములందు దత్త భూతములును అతినిశ్చితములును నగు పరిక్రియలను వృద్ధి నందినది. ఇట్లే వాఙ్మతాభివృద్ధియు నాగ్రాసనంపరిధాయ ముత్తరప్రసంపరిధాయము నని రెండువిధములుగ నున్నది. ఇందునాగ్రాసనంపరిధాయము రసగంధకాది ఖనిజపదార్థములను భోజనమారణాది పరిక్రియలచే సాగుణ్యమునందించి వానిచే రోగజాలముల నణండుటకును దేహలోహత్యాద్యా పాదమునకును దగుకాపకములను సిద్ధపరచుకొనుటకు వివిధ కృత్యములున్నది. ఇట్లే అగ్రప్రసంపరిధాయమును ఖనిజపదార్థములను పూర్వసంపరిధాయ భోజనములకు పరిక్రియలకుండు భిక్షుములగు పరిక్రియలచే భస్మాదిపరిణామమునందించి రోగజాలము నుద్ధరించు ప్రక్రియలకావును. ఇట్లనేకవిధముల మనవైద్యము చాల పూర్వకాలమునుండియు మహావృత్తి దేశసంబంధముండెను. ఇట్టికాలమున ప్రపంచమునకంతకును మహాపాతకమై ఆదర్శరూపమై అభ్యున్నతి నందిన యాయుర్వేద సిద్ధాంతము పూర్వకాలమున దేశవ్యాపకత నంది యుండిన సంస్కృత భాషయందు వ్రాయబడి తరువాత దేశభాషలు భిక్షుములై సంస్కృత భాషాప్రచారము కల్గుట చేతను ఆర్యరాజుల పరిపాలనము క్షీణించి మహమ్మదీయుల చేతులందుండెను వెనుకదేశానికి కల్లా వానశ్యము యందుట చేతను, ఆ కాలపు వైద్యులకు దేశీయకళలను వృద్ధి జేయు తలంపు లేకుండుట యందుండి అందుగొందరకు ఆర్యకృత్యముల నంప జేయుటయే ప్రధానోద్దేశముగా నుండుటచేతను కృత్యముగ క్షీణించి శాస్త్రీయజ్ఞానము భాషమై దేశీయమై విస్తృతమై చిట్టచివరకు మనదేశమున వైద్యవిషయమున నొక సిద్ధాంతము గూడ జరిగింది యుండినదాయని తలంచునంతటి సిద్ధి కలెను. ఇట్లు నామియతా వైద్యమై నాశనమై యున్నది. అందుచేతను మనదేశమున పూర్వకాలమున నొకేమయచే న్యాయ సృజితములను నుద్ధరించుకొను నాంగ్లము పరిభ్రష్ట లాభము మన కిలవనుటచే తక్కిన కళలతోపాటుగ నదియు

నభివృద్ధియై వ్యాప్తి నందుట కవకాశము కలిగెను. హాకించు వారుగూడ లేకుండుటచే మిగుల కృత్యమైయుండు నియాయుర్వేదవిద్య ఈ సమయమున కొంచెము తుష్టి నంది అటునిటు తిరుగులాడుచు దేశీయుల దృష్టి నాకర్షించుట కాంఖించెను. ఇట్లాసంపరిధాయమునకు గుణముల నాన తుల్యచుటచుట గొందరు మహావృత్తి లీవిద్యను అభివృద్ధికిం దెచ్చుటకు పరియత్నములం జేసినాగింది. అట్లు నేను ఈ విద్య యందు తమబోటి వైద్యులకుచే కొంతసాంక్షిక్య మలవడియుండు వాడనగుటచే నాశక్తికొలది కొంతపనిచేసి చెన్న పురియందుండు తమరకు ఆయుర్వేదయావధములను సిద్ధముచేయుటకు ఆయుర్వేదాశ్రమమును ఆయుర్వేదవిద్యను వ్యాప్తి జేయించుటకు ఆయుర్వేదకలాకాలము ఆయుర్వేదభర్తృవైద్యులయము ను స్థాపించి పనినాగించుచున్నాను. ఈ కాలిన్నియు వాని వాని ధర్మముల వి యథాశక్తిని నిర్వర్తించుకొనుచున్నది. కలాకాలయందు ప్రతిసంవత్సరమును కొందరు విద్యార్థులు చదివి పాండిత్యము నభవించుకొనుచున్నారు. వారిలో కొందరు పంజాబుదేశస్థులను నత్యంత దేశస్థులను గూడకలరు కావున మనదేశమున కత్యంత శ్రమమున నత్యంత కారమును నగు నీ విద్యను పోషింపించుట మన దేశీయులకు విధానము మగు కృత్యమని నేను కోరుచున్నాను. ఇట్లు దేశీయు లీవిద్య నుద్ధరించునను నహించి ప్రతిజ్ఞలు (డి యు కొందరు విద్యార్థులను పోషింపించి పంపుచుండిన వారు మాకాలేజియందు లెబియతునంది దేశమునకు మిగుల నవకరింతురు. ఆర్యులారా! ఈ గంజాముజ్ఞానము 1870826 గురు జనలగురు. వారి యుపయోగము కొఱవ దొరతనమువారితే 22 వైద్యులములు స్థాపింపబడినది. అందు గురూరి పరిసరవత్సరమును 318288 గురు రోగులుమాత్రము దిక్షిత్తనందుచున్నారు. కావున తక్కిన వారందరకు యితర వైద్యులనహాయము చేయజేయించుచున్నారని కావున ననేకులకు నల్లవృత్తియై సహాయము చేయుట ధర్మకర్మమని నీవిద్యను వ్యాప్తి నందించుటకు మీరందరు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను. కడచిన జనాభా తక్కినను జట్టి చూచినచో మనరాజధానియందు ఇతరవృత్తులతో గూర్చి వైద్యమును వృత్తిగా నేర్పరచుకొని యుండు వారు 318265 గురు. కేవల వైద్యమేవృత్తిగా గలవారు 27, 748 గురు, అయినను వీరిలో నెంతమంది శాస్త్రీయజ్ఞానము గలిగి వైద్యముజేయుచున్నారని విచారించితేమని చాల నసం తృప్తిగ నుండును. కావున మీరందరకు శాస్త్రజ్ఞానము గలిగి వైద్యముచేయు వైద్యులను సృష్టించుటకు ప్రయత్నముచేయ కోరుచున్నాను. ఈవైద్యశాస్త్రము యొక్క యాధికృతను గురించి దాక్టరు వై. డాక్టరు. రాయల్. మొదలగు వారిధికముగ వివరించుండుటచే నేనంతగ జెప్పనక్కరలేదు. అని యామొదలగు ననేక విషయములను మిగుల మనోహరముగ నుపన్యసించిరి. తరువాత గ్రాసనాధిపతిగారు ఆచార్యుల వారిచే స్థాపింపబడిన ప్రతిష్ఠాపనములను గురించి మిగులవివరముగ ముచ్చటించి ఆచార్యులవారు చెప్పినవిషయముల నందరకు గమనించుటకును ఆచరించుటకును కోరుచు పురజనుల నానందింప జేసిరి. తరువాత గ్రాసనాధిపతి గారిని ఆచార్యుల వారిని జిల్లాసంఘమువారిని వందనముల నాచరించుచు ఇట్టి యుపన్యాసములు తరుచుగ జరిపించుటకు కోరుచు సభముగింపుట లేదనెను — ఆయుర్వేదాభిమాని.

## మధ్యసిద్ధాంతవిచారసభ, బళ్లారి.

రజస్వలానంతర వివాహము.  
(మాస్కీయిలేఖకుడు)  
రజస్వలానంతర వివాహవిషయము కాభిప్రాయముల నిచ్చునట్లు, మాజిల్లా కలెక్షరు దొరవారు ఈ జిల్లాలోని కొందలపండితులను, న్యాయవాదులను, పెద్దయమ్యులను ఆడిగి యున్నారు. అందులో పూర్ణప్రజ్ఞరావు యమ్. ఎ. వి. యల్. గారును వేదమూర్తులగు వేటి కృష్ణమూర్తి ఆచార్యులవారును తమ యభిప్రాయముల నొసంగవలసి యున్నారు. వీరు శ్రీమధ్యసిద్ధాంతసభవారి ఆహ్వానముకింద ఈ నెల 23 వ తేది మధ్యప్రాహ్మణ్యులసభయొకటి జరిపిరి. శ్రీవాడేశ్వరస్వామిలవారు అగ్రాసనము నలంకరించి యుండిరి. ఈసభకు అగ్రాధిపతిమాచార్యుల ఎ. ఎల్. టి. గారును, వాచ్, తిమ్మ కృష్ణరావు టి. ఎ. వి. యల్. గారును, వొడ్డి గోవిందరావు, టి. ఎ. వి. యల్. గారును, పొ. గుండూరావు టి. ఎ. గారును విభిన్న గావు టి. ఎ. వి. యల్. గారును దీక్షిస్తు విజ్ఞానాధిపతిగారు శ్రీయంత గాడిచర్ల శ్రీనివాసరావుగారును మునిసిపల్ హైస్కూలు ఆధ్యాపకాధికారిపండితులగు వృషంహాశాస్త్రి లను కృష్ణాచార్యులను ఇంక కొందరు గొప్పవారును వచ్చి యుండిరి.

వేదమూర్తులగు వేటి కృష్ణమూర్తి ఆచార్యుల కృతి స్మృతులలోని ప్రమాణములను చదివి వాటి సారాంశమును చక్కగా వివరించి చెప్పెను. ఒకానొకచోట, వివాహమైన నాలుగవనాడు దంపతులను, నిషేకముహూర్త సమయమునందువలె, పరుండను ఒకేవృహములోనికి పంపునట్లున్నదనియు, అయితపు రోకసానువైన పరుండవలయుననియు అయితపురి మధ్య నొకదండమునువేటి, దానికి విశిష్టాలంకారములజేసి, గంధర్వాహ్వానము చేయవలయుననియు, సదరదంపతులు ఒకే పానువైన పరుండియుండినను బ్రహ్మచర్యవ్రతమునే ఆచరింపవలసినవారై యుండుననియు, ఒకడే ఈవివాహము రజస్వలానంతర వివాహమే యెయుండిన పతమందు, ఈదంపతుల కాక్రమమును విధించియుండరనియు ఆకారణమునజట్టి రజస్వలాత్పూర్వమే, వివాహము జరిగి యుండుననియు, వైయాచారము ముందు జరుగదగిన శుభములను నూచించునది మాత్రమే యెయుండుననియు చెప్పిరి.  
పూర్ణప్రజ్ఞ రావుగారు, సదరవిల్లునండి కలగవోవు సాధకములనుచెప్పి, శాస్త్రోక్తముగా అట్టివివాహములు సమ్యక్తమా, యసమ్యక్తమా, మను విషయమెట్లుండినను, కాలదేశ్యానురీతివైనను, అట్టివి యర్హములా యగృహద విచారించిరి.  
మనదేశమందు సాధారణముగా మిక్కిలి చిన్నవయస్సుననే ఋతువృత్తులగు చున్నారనియు, అట్టివారిసంతతి బలపీనమై యుండునని చెప్పట మిక్కిలి హాసపాటనియు రజస్వలానంతర వివాహములగు బ్రాహ్మణేతర జాతులవారు మాత్రము బలవంతులైయున్నారనియు, ఒకమామిడి కాయ చూచుటకు చిన్నదిగానండినను, పక్షమైయుండగా దానిని వృద్ధిచేయునిమిత్తము మరికొన్ని దినములు ఉపయోగించుకొనకున్న అది వృద్ధియగుటకు మారుగా, ఏలాగునుపిచ్చించి పోవునో, అట్టియే శ్రీ, స్వభావమనియు, గమక చిన్నవయస్సుననే ఋతువృత్తులగు వారిని, ఋతుస్ఫూరణదని వెంచుట వైయదాహరణముభౌతియే గాని వేరుకాదనియు, ఇత్యాది ఉదాహరణములతో, రజస్వలానంతరవివాహమును ఖండించిరి.  
రజస్వలయైన తరువాత మూడు సంవత్సరములలోగా వివాహము చేయవచ్చునని ప్రమాణమున్నదనియు, మరియొకచోట 80 ఏండ్లవానికి, 16 యేండ్ల కన్యకనిచ్చి వివాహము చేయవచ్చునని యున్నదినియు, వైకారణములవలన శాస్త్రోక్తముగా రజస్వలానంతర వివాహమున కేలాటి యభ్యంతరముండదనియు, వృషిన్మాశాస్త్రులవారు నడిచిరి.  
శ్రీయంత గాడిచర్ల శ్రీనివాసరావుగారు, తిమ్మ కృష్ణరావుగారు శాస్త్రమునకువిరుద్ధముగానున్న న కాలానుగుణ్యముగా ప్రవర్తించవలయునను యభిప్రాయమును నూచించిరి.  
తరువాత శ్రీస్వామిలవారు విరుద్ధాభిప్రాయముల నిచ్చిన వారికల్లరకు, తగినసమాధానమిచ్చి శాస్త్రములో నొకతేజ నుండినను, మనమాలా గాచరించుట తగినపనియనియు, శాస్త్రములోవివరించిన రజస్వలానంతరవివాహములు, విధితేక జరుగునవియేగాని, స్వేచ్ఛావివాహములు కావనియు, అటుకాకున్న అట్టి వివాహములకు ముందు ప్రాశస్త్యత మొకటి విధించబడుటకు కారణముండదనియు, విచారమున రోగముకచ్చిన బౌత్తరాహలకుపోయి, మందు పుచ్చుకొందుకే కాని, బౌత్తరాహలకువికదాయని, యెవరును రోగమును తమంతటకామే తెచ్చుకొనరనియు, అంగడిలో పలుసామానులు ఉండులాగుననే శాస్త్రములో పలువిషయములు బుండుననియు, అయినను చక్కరకొనువాడును, మాంసము కొనువారును వేరువేరుగానుండునట్లే; శాస్త్రములోని పలువిషయములు పలుపురకనియే భావింపవలసి యున్నదిగాని, అన్నియు బ్రాహ్మణులకని భావింపగూడదనియు, వృషిన్మాశాస్త్రులవారు చెప్పినరీతిని, 80, యేండ్లవానికి, 16 యేండ్లకన్యకనిచ్చి వివాహముచేయు విధి శాస్త్రములో నుండుటనిజమేమనియు, అదేప్రమాణము నొక పూర్వార్థములో 16 యేండ్లచిన్నవాకి, 8 యేండ్లవారికనిచ్చి వివాహము చేయవలయునని యుండునది బ్రాహ్మణులకనియు, నూటయెనిమిది ప్రమాణములను వెనక్కుకన్న కన్యాదాన మనుపరమే సకల ప్రమాణమనియు, “అత్తవన్నాధవే త్తన్యా” అని యుండుటవలన యెనిమిదేండ్లవారికయే కన్య యనిపించుననియు, అట్టివారికాదానమే కన్యాదానమని పించుకొనుననియు, సకారణములును యుక్తియుక్తముగ, చెప్పి పూర్వచార పద్ధతి మేమంచిదను యభిప్రాయమునిచ్చిరి.  
తరువాత ఓట్లు జేయుడెను. వచ్చినవారిలో మూడు పాళ్లు పూర్వార్థచారాభిలాషులు, తక్కినవారు, తద్విరుద్ధాభిప్రాయములగు వేలిరి. అంతట సభముగి సెను.



హిందూదేశ పరిపాలనము

హిందూదేశముననే జరుగవలెను గాని

ఇంగ్లాండులో జరుగగూడదు.

జి. సుబ్రహ్మణ్యంఅయ్యరు గారు.

సామ్రాజ్యాధిపతియగు వ్యూహాధ్యక్షుడు మధినివేశముల పరిపాలనానుసరణముగ హిందూదేశమునకు సిద్ధించినచో హిందూదేశ పరిపాలన మీదేశముననే జరుపబడును. ఆపరిపాలనము హిందూదేశములకే యుత్తరవాని కాగలుగును. ఇంగ్లాండులోనుండు అధినివేశముల మంత్రికి తక్కిన అధినివేశములపై నెట్టి యధికారముండునో హిందూదేశమువైన గూడ నట్టి యధికారమే యుండగలను. ఆంగ్లేదేశాధికార మంతవరకే నియమితమగును. అప్పుడు ఇంగ్లాండులోని యుద్ధయంత్రముల వారి పాక్షిక రాజనీతిజ్ఞత వలనను ఇండియాసభవారి వ్యతిరేక భావమువలనను కలుగు నిరోధములు తొలగలవు. ఇంగ్లాండులో హిందూదేశమునకు కావలసిన విషయములను గమనించుట కీ ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరుత బడును. ఆసంఘములో సభ్యులు ఇండియామంత్రిగారి సహాయమును సహకారముననుసరించి పనిచేయునట్లు వారిని ఇండియాదొరతనమువారు నియమించెదరు.

ఆంగ్లమహాజనుల సదభిప్రాయములను గురించియు సదృశ్యులను గురించియు మాకు గాఢవిశ్వాసము గలదు. హిందూదేశమును గూర్చి వ్యాయము గాను ఉదాహరణముతోడను వ్యవహరింప వలయునని సదభిప్రాయములగు ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞులు పరిపాలక దేశమువారిని కోరిన మేమువినివచ్చుట మేమువిశ్వసించెదము. ఈ దేశమున కిట్టి యవ్యాయముజరిగినచో ఆంగ్లమహాజనులు క్రమింపగలగునట్లు చేయుగలిగినచో నీకోరిక నిక్కముగ సిద్ధింపగలదు గాని అది కష్టము. అది చాల సహజము. హిందూదేశవిషయములనుగురించి నిరంతరాయముగ శ్రద్ధను చాలినంతవరకు కలిగించుట సాధ్యము. ఆంగ్లజాతీయు లధికముగ చర్చింపవలసిన స్వజాతీయములగు ప్రశ్నములును లోపములు ననేకముగ నున్నవి. ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞుల పాక్షికాభిప్రాయముల కతమున వెల్లెసాగుట హిందూదేశ విషయము లాచూతి చేయబడినవి. పార్లమెంటు ప్రజాశాఖా సభలోని సభ్యుడు హిందూదేశ పరిపాలనగుటకు బదులుగ వ్యవస్థాపాతకుని యనుచరత్వమునకు ప్రసన్నముగను, హిందూదేశమున వాంఛాధికృతము హెచ్చుచేయు ఆంగ్లపౌరత్వమునకు ద్వితీయముగను, ప్రాధాన్య మొసంగును. అతడు ప్రపంచమున స్వదేశరాజ్యాంగ వాది

భాధికృతము నిలువజేయుటకును స్వదేశీయుల సామగ్ధ్యత్వాములకు విదేశీయులలో నియుక్తములభించు నవకాశమును నిరంతరము వధికము చేయుటకును గోరుచుండును. అట్టి భావముతో నతడుండు తరిని సుప్రసిద్ధులును స్వదేశీయులగు వ్యవహార దత్తులు హిందూదేశ మెంతవారుగ పరిపాలన బడవలెనో అంత వాగుగా పరిపాలింపబడుచున్నది. సివిలు సర్వీసువారి పరిపాలనము క్రిందను ఆంగ్లేని నితల సంరక్షణమువలనను దేశీయులు సంతృప్త హృదయులై సౌఖ్యపడుచున్నారు. అరి నమ్మకముగ నొక్కిచెప్పుచుండ అతడు వారివచనమును తక్షణమే విశ్వసించును. మరియును ఏదేశ పరిపాలనమున నిజదేశీయులకు అట్టి లాభమును ప్రాయశ్చిత్యము వచ్చుచున్నదో ఆంగ్లజాతీయత కట్టి గౌరవమును కీర్తియును గలుగుచున్నదో అట్టి భరిపాలిత దేశమును గూర్చి యంత దాలోచించుటకే లెక్క చేయదు.

1908 లో జరిగిన విషయముల నీ పులికా సాధకులలో నధిక వయస్కులు స్మరణకు దెచ్చుకొనగలుగుదురు. దక్షిణాఫ్రికాలో నొక యాంగ్లేనిక దళము నుంచుటకును అందులకుగ వ్యయము హిందూదేశము భరించునట్లు చేయుటకును అప్పటి ఇండియా మంత్రిగానున్న యారెడోక నూచన చేసెను. ఆ నూచన ఆమోదింపబడినయెడల హిందూదేశ వ్యయములకు మరియొక 60 లక్ష లధికముగ చేయుండును. అట్టి యవకాశమును లక్ష్యముగనుంచుకొని వారు పనిచేయు వారంభించినచో హిందూదేశాధికనీతి చాల కోచనియుముగ నుండియుండును. అనూచనకు వ్యతిరేకముగ ప్రభువులసభలో వాదించుటకుగింత బలముగ సభిమానము హిందూదేశపు ప్రజలపై వాదేశమున రాజప్రతినిధులగవనిచేసియుండిన లాండ్స్ డౌను ఎలిజెను ప్రభువులకు లేకపోయెను. కాన వాగాని విషయ మాసభలో చర్చించబడ నచ్చువును సభకు పోకుండ నిలిచిపోయెరి. కాని అప్పుడు హిందూదేశమున రాజప్రతినిధిగ నున్న కర్లను ప్రభు వానూచనమాదని బలముగ వాదించుటయే గాక దానిని తీవ్రముగ ఖండించిన దేశీయుల యభిప్రాయములనుగూడ నిండియామంత్రిగారి కరిగించిరి. అనూచనపై వాసభలో సభిప్రాయభేద మేర్పడియున్నచో చాలమంది ఆనూచన కనుకూలముగనే వాదించియుండుదుగాని సర్వభారత మహాసేవాధిపతిగూడ కర్లను ప్రభువుగారి యాక్షేపణమును బలపరుచుటచేతను కర్లను ప్రభువు బలీయముగ నాక్షేపించుట చేతను వారిమాట పాటియై బార్ని హేమిల్టను ప్రభువుగారును బ్రాడ్రిక్కు గారు నొనర్చిన ఆగ్రహకరముగ నూచన పరిత్యజింపబడినది. ఇట్టి యుదాహరణముల నెన్నిటియైన చూపింపవచ్చును. హిందూదేశ పరిపాలనావిధానము ప్రధానవిషయముల యందు ప్రస్తుత మున్న రీతి నే యున్న యెడల 1908 లో జరిగిన రీతి చర్య ముందుమాత్రము మరల జరుగదను నిశ్చితము మన కేమియును లేదు.

హిందూదేశ పరిపాలనమును పరిపీక్షించు ప్రభుత్వకర్త మునంతయు సంస్కరించుట కిదియొక వర్త సమయము కాదా? ప్రస్తుత విధానము నిరుపయోగ మైనదని తేలినపుడు కడు పురాతనముకానప్పటియు హిందూదేశాభిప్రాయముతోడను రాజ్యాంగ విషయములతోడను అధిక సంబంధము కలిగినట్టియు ప్రభుత్వవిధాన మవలంబింపబడవలయును. 1883-న సంవత్సరమున అలహాబాదులో మహాజనసభను జేసెనపుడు కీర్తిశేషులగు బార్ని యూలుంగా రధ్యక్షతనహించిరి అపుడాచన “హిందూదేశ ప్రభుత్వమున కధికార మేమియును లేదు. ఎందనులోని సంఘమున కేమియు నధికారములేదు. పార్లమెంటు ప్రజాశాఖవారికిమాత్ర మధికారముగలదు. కాని వారాయధికారమును నినియోగింప నంగీకరింపరు లేక దాని నసవ్యచేసెదరు.” అని నుడివినచందమున ఇండియామంత్రిగారు మంత్రికూటమున చేరినవారగుటచే ఆయన నిర్బాణనచేసిన విషయములను పార్లమెంటువారు బలపరచెదరుగాని ఆయన యభిప్రాయములు మంత్రికూటమువారి యభిప్రాయములే యె యుండవలయును. కాని ఆట్లుండుట మిక్కిలి యరుదు. సాధారణముగ మంత్రికూటమువారి యభిప్రాయములను ఇండియామంత్రి స్యానుకూలముగ నొనర్చగలిగియుండుట సంభవింపదు. మంత్రికూటమువారిలో నధికవాదసామగ్ధ్యము లేనివారే తరుచుగ ఇండియామంత్రిపదవికి నియమింపబడుచుండురు. ఎట్టి యుపకారమును గాని చేయలే నట్టి యు చెరుపుచేయుటకు మాత్రమే సమగ్ర మగు నట్టి యు ఇండియామంత్రిగారి సంఘము నెట్టిచేయుటవలన హిందూదేశ మెట్లుగ నుండునకు పాలగునో మేము గ్రహింపబాలకున్నాము. హిందూదేశమున సహజోత్పన్నములగు వస్తుసంతానమువలనను ఆగ్రాయముల వలనను హిందూదేశమునకు చాలినంతలాభము కలిగి పవలయుననిన హిందూదేశమునకు వ్యూహాధ్య మొసంగబడునంత వరకును నూతనకాసన విర్యాణములకమున కాస్తానిన గుణ్యమగు మేరకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి యధికారపరిపీక్షణముకొరకు బానురము ప్రభువుగారును ఆయనసమకాలీను నిజ్జయించిన విధానముల ప్రధానోద్దేశ్యము ప్రస్తావము ప్రాథమిక సాధనముగ నుపయోగింపబడవలయును. క్రమక్రమముగ సంయుక్తపరిపాలక విధాన మేర్పడవలయును. రాజధాని పరిపాలనములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లొసంగబడవలెను. సామ్రాజ్యానుకూల్యములను విదేశీవ్యాపారములను గమనించు ప్రధానపరిపాలన మేర్పడవలెను. ఆగష్టు 1911న హార్డింజ్ ప్రభువువానిన లేఖలో చూపించిన రీతిని దేశీయులకు ప్రజల ప్రతినిధులతో నేర్పడిన హిందూదేశరాజ్యాంగ మహాసభకు (పార్లమెంటు) ఈ ప్రధానపరిపాలకకర్తము ల్గరవాదియై యుండవలెను.

ప్రపంచ యుద్ధము.



మనహోర సంగ్రామము!

చిత్తరూపము!!

యోధాగ్రణుల భావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే భారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలక్షేర నునివలె విజయముండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచినట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

త్వరజేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు పతాపమైన ఎమ్డనను జూచియుందురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుందురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిక్కియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న మర్యాదన మశ్వాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువై యుండెడి జర్మని ఆఫ్రియా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుందురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నౌకానాయకులనున్న, వాయువిమాన నాయకులనున్న జూచియుందురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపతమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపతమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనినెల. 1 రూపాయ.

ష.రా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన ఫోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము. ప్రతియొక్క వలమును మౌనికట్టల జాటి నలగక భద్రముగాజేరునట్లు పంపెదము.

విలాసము :— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

### పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.  
ఒకవిడిత్రవైన కథ—చదువుటచే  
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే  
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన  
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను  
అందుచేలిపియున్నాము. కోరువారికి  
ఉచితముగా పంపించును.  
బాగునీయక తక్షణమే వ్రాయుదు.  
రైడ్వూక్రి మినికేకర్ గోవిందజి,  
ఆతంక నిగ్రహ కౌషధాలనుము,  
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి.

### బే గం సా హి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి  
ఒకకూరి ఉపయోగించుట  
తలన జేసామందలి యే  
భాగమునందు రోమ  
మును చెరువులేక కుద్దము  
గాను యెటువంటి మచ్చ  
లలేకయును బాధలేక  
యును నివర్తించును.  
చర్మముయొక్క స్వభావ  
మైన రంగును కాంతిని  
జోగ్రాటక చేయు (పోష్) ఇది ఒకటే.



తల 8 బిల్లు పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు  
8 పెట్టెలు రు. 2-10-0 తపాలకర్చు 6-6-0  
వలయువారు:-ఆర్. వి. వండిట్ అందు కంపెనీ  
నెం 6 బందరుపిల్లి మద్రాసు.

చక్కని సువాసనగల సంటులను ప్రేమించువారు

### ఆటోమిట్ బహారు (రెజిస్టర్డ్)

అనుప్రాప్తియుల కుజ్జేరింపబడిన ఆత్మరహిత్యోగింపవలయును.  
మనోహరమయినది, నువాసనగలది, చాలకాలమువాసన  
యొందునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే  
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ  
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని  
జాతుల వేసికొనినయెడల నువాసనలతోగూడిన పూలతోట  
లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయిరకముల  
పుష్పములనుండి తయారుచేసిన ఆత్మరయొక్క మనాస ననుభవించు  
టకుయి అటోమిట్ బహారు ఇక్కడ మన మీదగిరనున్న  
జాతులకు నమగవలయును. వారితావున లేచిన మాత్రా  
యందు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,  
3 కొన్నుల త్రులగల పెద్దపయిబుడ్డి 2-0. ఈయత్తలలో  
మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు దలచి 1-కి  
0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.  
పోస్టల్ ఏజెంట్లు-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కంపెనీ కంపెనీ,  
155, జామా నగర్, బొంబాయి.  
మదరాసు ఏజెంట్లు:- సేహాత పురుషోత్తం మూర్తి.  
నెం 29, చెనాబాబాదుగోడు పురపరిపాలనమండలి, మదరాసు,

ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,  
మరాఠ్ పురము-మదరాసు ఈస్టు.



ఈ ప్రక్క చిత్రపత్రమున దగ్ధపడుటెట్టిన్ని  
యింకా యితర మైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు  
తగులనటుల ఇమిటేషన్, చక్రసాన,  
వైసాన, పట్టెకెంపులు, కుచ్చకెంపులు,  
వైకొంతములు, రోహిణులు అను మేలు  
వైకొంతములు, స్పటికములు, పుచ్చేరి  
గాజుకర్పకులు, మంచిపనికనముచేయించి  
చి రోహిణిమూసముగా జీవరత్నములను  
మీరియందునట్టి వాటినిన్ని వారువారు  
కోరునట్లు తయారుచేయించి సరసముగా  
పంపించగలము.  
ప్రథమమున ఆర్జునపంపి మేము స్వల్ప  
లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెడు సార్థ  
కనామముగల సరాలు వర్తకులమని తెలిసి  
కోసవలయునని నగలను రత్నములను స్వదే  
శపుకానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

### లవంగామృత మొక్కటియే.

పైత్యవాయువుల సంహరించునది.  
ఇది శుభపు పుష్పసము, కడుపునొప్పి, ప్రక్క  
నొప్పి, రొమ్మునొప్పి, పులితేవులు, మలబంధము,  
కడుపుదోచుట, డోకు, ప్రేగులఅచుట, అరుచి,  
ముండాగ్ని, వీసని గుచ్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును  
తప్పక గలుగజేయును. తే ని యె డ ల ఖరీదు  
త్రీప్పి పంపగలము.  
ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీవి నా 0-8-0.  
బయటియూర్లకు 4 అర్థజాబిళ్ళలకు మాదిరిపంపబడును.  
చింతామణి, నాయకవల్లి నంబి శా. వెంకట్రాయప్పగ  
రిట్లు వ్రాయుచున్నార:- తాము 29-12-1914లో పంపిన  
లవంగామృతమును సేదించితిని. ఇప్పుడు మూడుపాళ్లు వ్యాధి  
గుణముగా నున్నది. ఒకపాలువ్యాధి నిలిలియున్నదిగాన దయ  
చేసి నవరల చెండు డబ్బీలు లవంగామృతమును బంపవలయు  
నని కోరుచున్నాను.  
“లవంగామృతం” 24, నమ్మూళ్ళాయ పిల్లి, మదరాస్.

22-వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.  
(ఇందుకు పూచీపడగలము)



### గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతిమునివిధములను బంగారునగలు, పెండింగలు, రాళ్లు  
చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులంద  
వారకును, కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.  
సదరక ఇండియా జాతలికి మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,  
487, టంకసాలపిల్లి, సాహుకారుపేట, మదరాసు.  
**The Southern India.**  
Jewellery Manufacturing Co.,  
437, Sowcarpet, Madras

### పాకెట్ రీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతో 2-14-0.



6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.  
... ఈ వాచ్ బలిష్ఠమైన లీవర్  
ఫనితోతక నాణ్యమైన యంత్ర  
సామానులతో తయారై యిప్పుడే  
నూతనముగావచ్చియున్నది. కొంచె  
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరి  
యైన కాలక్రమము చూపించు  
వాచి యిదియే, మిగిల మందర  
మైనది దీని 6-2 హుమతుల వివరం.  
1. నాణ్యమైన చేతిగుడ్డ, 2. పరిమళ  
మైన అర్రయీసీసా, 3. సుగ్ధాకార  
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు  
గోలుకు, 5. వివిధమైన స్ట్రీలుబిన్న  
6. దిక్కులచూపెడు కంపాసు.  
దయచేసి ఈ విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.  
బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,  
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు వండు, మదరాసు.

### వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

శీలా లేక ను రేంద్రనగరము— ఇందు శ్రీల మనోహ  
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు కర్ణింపబడినది. రు. 1 0 0  
యశోధర— ఇం దొకయోధుని తన మగనివైయల యనురాగ  
మునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికేదెచ్చును 0-12-0  
మనోరమ— మగడు తటేగి రాక్షసునివై జిక్కికొన త.  
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును 0-10-0  
జగదేకరంభ— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తస్థితికి  
దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ... .. అ. 0-10-0  
సహోదరవాంఛ— తమ్మునకు బుకొలేక కలహించినను  
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0  
అత్తలారాబుమున కోర్కెనికోడండ్రదలాలాపము.-  
అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0  
పల్నాటివీరచరిత్రము:- మహావీరీ నాథుడతము. అక్కిరాజు  
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది 1-0-0-0  
వలయు వారు:- కల్లెక్టర్ బుక్ డిపో,  
6, వెంకటేశమేష్ట్రీ పిల్లి, సాహుకారుపేట, మదరాస్.

మంచిమయము! నేనతలు ఖర్చుపడితిని!! నాకు దొరుకవు!!  
ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలారాబుమున  
కోర్కెని కోడండ్రదలాలాపము అను గ్రంథముకంటే ఇతాను.

### మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.



అనేక పంచలు కర్చుపడినందున  
వస్తులం ధరలు తగ్గించియున్నాము,  
వాచకులారా! కృంగారమున్న  
నాగరికతయొక్క గల మేలైన అనేక  
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం  
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించితిమి  
పోగా మిగతొద్ది పంచెలుమాత్రమే  
యున్నది. ఇందులో ఎరువు, తచ్చు,  
ఆకువచ్చు, కోళ, మేళువర్ణం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా  
నీయమైనవి, త్వరపడుడు.  
రెక్కూరనిదినిన్ని 2 1/2 మార పెడబుగల పట్టుపంచె 15 2-0-0  
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. -0-40  
దీటా చెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇతాం-

టి. సీతారామ మొదలియార్,  
3, కందప్ప మొదలిపిల్లి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

### ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ  
వరం. రామకృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచియింప  
బడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.  
1. చిత్రనళియము. (2) వివాదసారంగధర. (3)  
పాదుకాపట్టాభిషేకము. (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వనా  
టకము. (5) ప్రహ్లాదనాటకము. (6) ప్రమీళార్జు  
నీయము. ధర ప్రతి 1-కి రు 1-0-0 మాత్రమే.  
అనేకనాటకముల ఉత్తరరంగములు ప్రతి 1-కి 0-4-0  
వలయునా రీకింది ఆడ్రస్సులకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.  
రమావిలాసము ద్రాక్షరశాల, బల్లారి.  
యం. నరసయ్య. “మాయుతి నివాసం,”  
28, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ పిల్లి, మద్రాసు.  
ఆశ్విని అందు కంపెనీ,  
బ్రాహ్మణ మద్రాసు.  
మూర్తి అందు కంపెనీ  
తంబుకెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

### వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి  
బోట్లు, నాలివాయువుబోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయి  
చుగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును  
మృద్ధిపఱచి పుష్టిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.  
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మూర్పు గనుపించును. రెండు  
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.  
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

### కుష్టుకుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లిత్రాగుటకు మందు  
నాగవల్లిత్రైలము పైపూతకు మంగు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.  
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.